

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

50
ПАРА
(ДИНАРА)
1952

Година XXVIII
БРОЈ 808
24. јун 1967.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

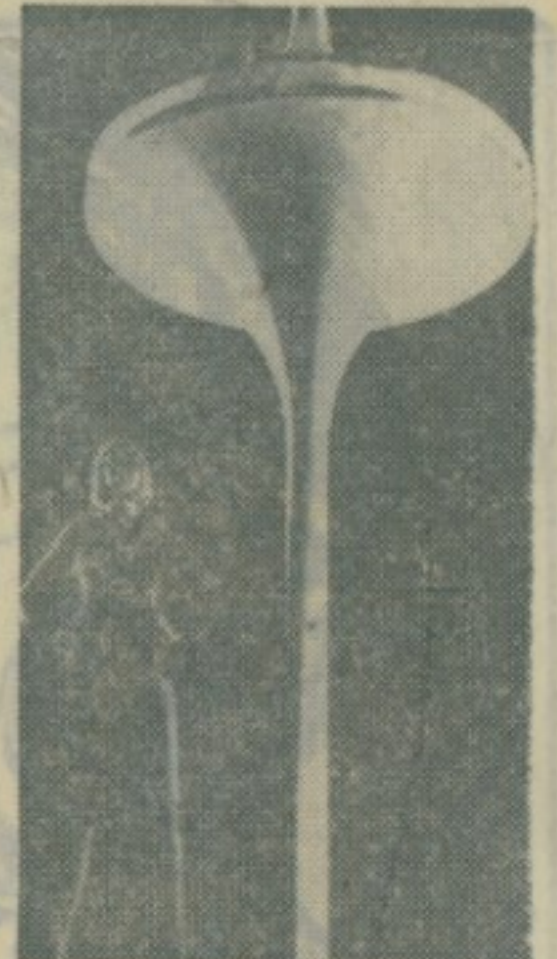
ПРОНАЛАСЦИ ГОДИНЕ

ЧЕЛИЧНО ВЛАКНО

У једној швајцарској фабрици почела је израда челичног текстилног влакна који се прерађује на обичним текстилним машинама. Челично влакно има велику примену а нарочито ће бити погодно за израду неподеривих чарапа.

ПРИЛОГ ХЕМИЈЕ

Два и по килограма синтетичне материје може се, на пример, овако прерадити. На светској међународној изложби у Монреалу

стоје седам оваквих стубова од пенастог синтетичног материјала и симболишу допринос хемије савременом животу.

ПЛАСТИЧНА ЕЛИСА

Дански стручњаци начинили су највећу на свету бродску елису од пластичне масе с металном осовином и три лопатике од којих је свака дугачка 1,5 метар.

ТАЧАН РАДИЈУС ЗЕМЉЕ

У резултату анализирања више од 46.500 података добијених по моћу 13 различитих вештачких Земљиних сателита, стручњаци астро-физичке опсерваторије Смитсон, која се налази у америчком граду Кембриџу, одредили су тачан или бар тачнији но што се до данас сматрало — радијус наше планете. Он износи 6.378,169 километара, плус или минус 0,0008 километара.

У ОВОМ БРОЈУ:

ТЕНКОМ ИСПОД РЕКЕ НЕМА МИЛОСТИ ИСПОД КОША ЈУНАЦИ ДИВЉЕГ ЗАПАДА ЖИВИ СВЕТ НАШЕГ ЈАДРАНА ДОГОДИЛО СЕ... ВОЛШЕВНИ ЗРАК 20. ВЕКА НАГРАЂЕНИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖИ ПРИЧА ШАХ АНЕГДОТЕ СПОРТ ПИСМА ЧИТАЛАЦА ВЕСТИ

ТРИСТА УБИСТАВА АГАТЕ КРИСТИ

Године 1915. млада и непозната Енглескиња Агата Кристи издала је у Лондону свој први криминални роман. Недавно је неуморна књижевница објавила своју шездесету књигу. Статистичари су израчунали да ако се узме да се у сваком њеном роману убија просечно по пет људи, онда је за читав период књижевне активности Агата Кристи „извршила“ 300 убистава.

КЉУЧЕВИ ОДУМИРУ

Кључеви од брава осуђени су на одумирање. До овог закључка дошли су извесни специјалисти у Америци где све више улазе у употребу бројчаници слични телефонским. Брата се отварају пошто се окрене бројчаник неколико пута и добије одговарајући број наравно за сваку браву посебан.

Погрешна дијагноза

Године 1884. Италијанска војна комисија прогласила је Ажила Абулу неспособним за војну службу, смањујући да неће живети више од годину дана. Дијагноза је гласила: тешка срчана мана. Међутим, Абула живи и данас. Сада има 101 годину. За последње 82 године ниједном се није пожалио на срце.

АНЕГДОТЕ

»Сјајни су Американци,«

Вративши се из Њујорка француски певач шансона Морис Шевалије хвалио се једном свом пријатељу како је тамо наишао на срдчан пријем.
— Ипак то се може упоредити с оним што сам доживео 1928. године. Тада сам потписао уговор са филмском компанијом „Парамунт“. Исте вечери шеф рекламе провео ме је Бродвејем који се купао у мору светлости. На Тајм-скверу осетио сам радосно узбуђење спазивши високо горе на фасади „Парамунта“ огромна блештава слова мог имена ШЕВ... Сјајни су Американци, ништа им није много за публицитет. Испуњен поносом подигао сам поглед и прочитао следећа слова... РОЛЕТ.

Покретне гараже

На улицама Лондона појавило се много аутомобила на чим се крововима виде пљоснати кофери. Тако се превози „гаража од синтетичке масе“. За два минута гаража се вади из кофера и поставља око аутомобила. Фирма која производи овакве гараже (тешке 4 килограма) тврди да је ово најбоља заштита од корозије у условима влажне британске климе.

Говор лица

Познати француски драмски писац Марсел Ашар својим комадом о париским клошарима није постигао богзна какав успех. Упркос томе бескућници су остали његова најмилија тема. Ево једне од Ашарових прича о њима.
Испред париске берзе срела се два клошара.
— Шта радиш овде...? — пита први.
— Шпекулишем — одговори други.
— А чиме?...
— Лицима акционара. Ако су мрзовољни — пустим их да прођу а ако добро расположени излазе из берзе — испружим руку.

Чега се ко њлаши

Неки духовити телевизијски конферансије овако је формулисао разлику између њега и милионера:
— Он се сталко плаши да му се не умањи иметак, а ја се плашим да се моја немаштина не повећа.

Чун направљен пре 4.000 година

Сматра се да је најстарији чун на свету онај нађен на обали Дона, крај села Шчичја (Вороњешка област). Дуг је 7,55 метара. Издубљен је у једном комаду стабла. Испитивањем је утврђено да је направљен негде пре 4.000 година. Сада се чува у државном историјском музеју у Москви.

СЕНЗАЦИОНАЛНА ПРОПОВЕД

Црква у америчком граду Гринккастлу (Индијана) била је увек скоро празна, али је једне недеље била дупке пуна. Месни свештеник је објавио својим суграђанима да ће у својој проповеди испричати један „страшан породични скандал“. Верни бојжи слуга одржао је реч — испричао је легенду о Адаму и Еви.

ХАРИЈА ВОЛХУТЕРА

СУВАРА У КЕНИЈСКОМ НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ; ОБУКАО ЈЕ СЕ КОДА ЈЕДАН ЛАВ — АЛИГАТОР ЈЕ ХАРИЈА УБИО ЗАРИВШИ МУ У СРЦЕ СВОЈ НОЖ (АВГУСТ, 1903)

ПАС ЖАНА ДРИСИЈА ИЗ ШАТОЛЕНА (ФРАНЦУСКА) ОСТАО ЈЕ У РЕЦИ. ОЛНИ БДАНА И НОБИ СВЕ ДОК СВОЈИМ ЛАЈАЊЕМ НИЈЕ ОБРАТИО ПАЖЊУ СУСЕДА НА ТЕЛО СВОГ ГОСПОДАРА (КОЈИ ЈЕ БИО УБИЈЕН) И БАЧЕН У ВОДУ

Ripley's Веровали или не!

ЉУБАЗНИ ПРИЈАТЕЉИ КОЈЕ САМ ОСТАВИО ИЗА СЕБЕ ГЛАСАЈТЕ ЗА ЦЕНИНГСА БРАЈЕНА

ЕПИТАФ НА ГРОБУ В. НОРИСА (1848-1900) ИЗ БЕТЕЛА (САД)

ОГРОМНА СТАТУА БУДЕ

КОЈА ЈЕ 200 ГОДИНА ЛЕЖАЛА БАЧЕНА У ПОЛУУ БЛИЗИНИ, БАНКОКА (ТАЈЛАНД) КРИЛА ЈЕ ИСПОД ТАНКОГ СЛОЈА ПИПСА 200 КИЛОГРАМА ЗЛАТА

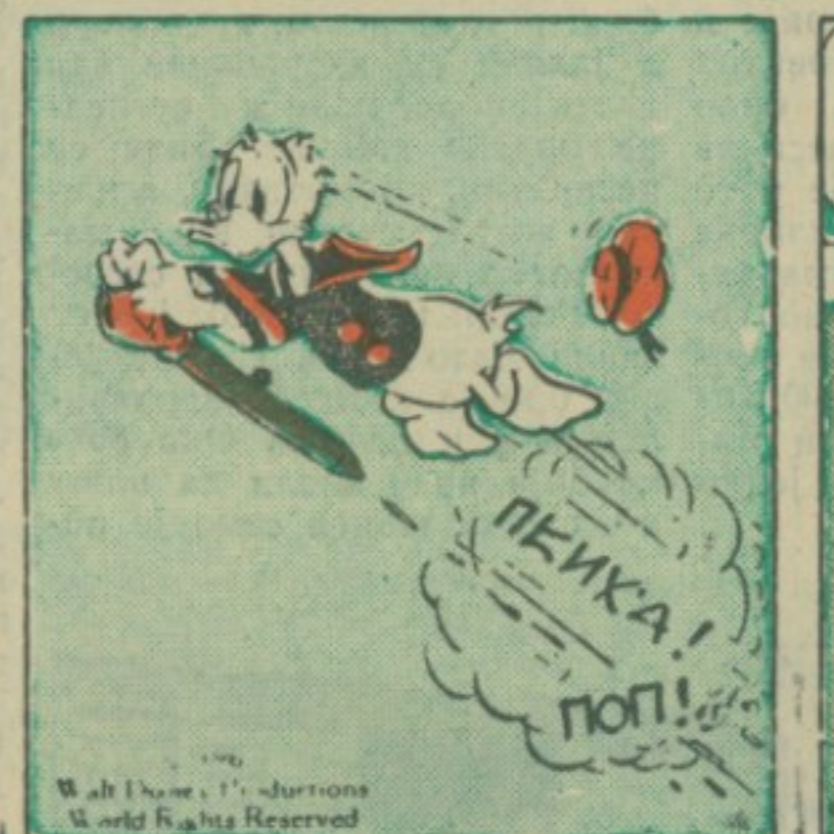
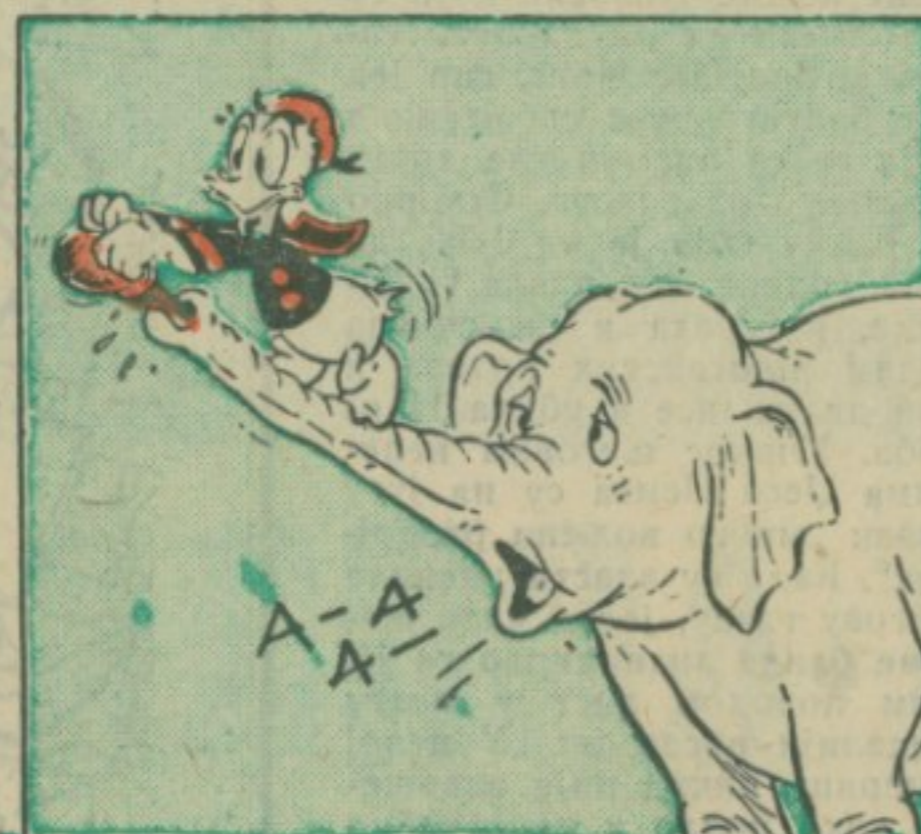
ПРОФ ЂИРОЛОМО ДЕЛА КОНТЕ МУРАРИ

ИЗ МАНТОВЕ (ИТАЛИЈА) ГОДИНА ИСТОВРЕМЕНО ЈЕ СЛУЖБОВАО КАО ПРЕДСЕДНИК АКАДЕМИЈЕ НАУКА МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ И ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР СВИХ ГРАДСКИХ ПОЗОРИШТА — ИАКО ЈЕ БИО ПОТПУНО СЛЕП

ОРХИДЕЈА „ДАВИДОВА ЗВЕЗДА“

МАДАГАСКАРСКА ОРХИДЕЈА САОСТОЈИ СЕ ОД ДВА ЦВЕТНА ТРОУГАЛА КОЈА ПОДСЕКАЈУ НА ДАВИДОВУ ШЕСТОУГАЛУ ЗВЕЗДУ

WALT
DISNEYПАЈА
ПАТАК

ТАЈМ-АУТ ЗА ХУМОР

ЛАВ ЈАШИН И ЧАША

На пријему одржаном после утакмице Француска—Совјетски Савез, Лав Јашин је попио малу чашу лимунаде и врло велику чашу вискија. Председник Француске фудбалске репрезентације је на то приметио:

— Интересантно да му то не смета да у 38. години буде један од најбољих играча на свету!

Неко од присутних је на то додао:

— Само да француски играчи не поћу његовим путем!

ПОГРЕШНА НОТА

На аматерском шампионату Европе у боксу, француски боксер перолаке категорије Жан-Пол Биго изгубио је меч против талентованог Кахаџија. Он је, међутим, вршио озбиљне припреме за овај сусрет. Поред осталог, пре изласка на ринг он је фотографију своје лепе веренице ставио у десну патику. Можда би му лева страна, ближа срцу, више помогла? — гласи коментар злих језика.

ПОРТУГАЛСКА ФИЕСТА

Око две стотине навијача шкотског „Селтика“, који су у Лисабон дошли да подре свој тим, дуже време нису могли да се врате у Глазгов. Објашњење: они су у тој мери заливали победу свог клуба да су на крају недеље у ситне сате, изгубили сваки смисао за оријентацију и

стварност. „Помоћ“ су им понудиле неке варалице па су темпераментни навијачи остали и без новца и без пасоша.

БОРБА ЗА ЧАСНУ БОРБУ

Пошто аматерска заклетва нема већу вредност. Међународни боксерски савез, досле дац принципима и одговоран за међународни аматерски бокс, увео је једну новину: приликом отварања последњег првенства Европе у боксу, судије су морале да положе заклетву да ће часно и поштено судити. Можда би ова добра замисао могла бити прихваћена и у неким другим спортовима?

КАД ОН ТО КАЖЕ — ТРЕБА МУ ВЕРОВАТИ

Док се налазио у посети једној ергели у Скунторпу, принц Филип је одлучно одбио да узјаше понуђеног коња. На опште изненађење присутних, супруг краљице Елизабете II, најозбиљније је рекао:

— Бог је измислио многе животиње, али најглупља је коњ...

А треба се сетити да је принц Филип одличан играч пола на коњима и председник Међународног коњичког савеза.

ТЕРАПИЈА КРАЈ РИНГА

Да би што непосредније храбрили француског боксерског репрезентативца Де Сузу, на Европском шампиона-

ту у Риму, његови другови заузели су места око самог ринга и почели бучно да навијају. Један од њих, Алдо Козентини, који муца од ро-

ђења, навијао је гласније него остали и — при томе уопште није муцао. Можда овде треба тражити нови лек за оне који муцају?

НУРМИ — СЛАВЉЕНИК

Паво Нурми, чувени фински спортиста, некадашњи светски рекордер у трчању на дуге стазе и победник у више трка на олимпијадама у Анверсу 1920, у Паризу — 1924. и Амстердаму 1928. године, прославио је 13. јуна свој 70. рођендан.

Нурми данас

Уређује: Паја Патак

Ква
Ква

Чему сузе

— Ујка Пајо, пао сам и цело колено осуило! — жали се Влаја.
— Је ли те много болело? Да ли си плакао? — пита брижно ујка Паја.
— Зашто, на био сам сам — ујка Пајо.

То је бар јасно

Учитељ пита Гају:
— Гајо, кажи ми шта замислиши под виселим мостом?
— То је бар јасно — воду.

Расипник

— Рајо, постао си прави расипник. Поједиш бутер са хлеба, а хлеб оставиш — грди га ујка Паја.
— Напротив, ујка Пајо, ја сам јако штедљив. Чувам овај исти хлеб да на њега намажем још једном бутер.

Невоље од памети

У град је стигао путујући циркус. Директор циркуса, позивајући грађане да дођу на представу, показује циркуског слона и виче на сав глас.
— Ово је најпаметнија жи-

вотиња на свету. Кад у новом граду треба да разинемо нашу шатру, он сам уради онолико колико би урадио двадесет најснажнијих људи.

— И то је по вашем мишљењу доказ памети? — зачу се из публике зачуђени глас Пере Ждере који се никад није одликовао вредношћом.

Телесни рад

— Па Шило, откада ти то сам завијаиш цигарете? Пре си куповао готове.
— Да, пре сам куповао, али сад морам овако. Лекар ми је препоручио телесни рад.

Шта му то вреди

Раја, Гаја и Влаја разговарају о својим друговима из школе. Сложили су се да је један Попајев рођак најбољи ученик.
— Шта му то вреди! — каже Гаја. — Има све саме петице, а не уме да дуби на глави као ја.

Капетаница

Олива показује некој својој пријатељици снимак једног мањег брода и каже:
— Ово је „Викторија“ којом сам ја командовала десет година... преко Попаја.

Каубоји које видимо на филмским платнима у ствари нису никад ни постојали. То је лажна слика. Каубоји су били по правилу мали, кривоноги људи, веома примитивни, а њихов интелектуални ниво налазио се на најнижем степену. Готово ниједан каубој није знао да пише, а сви каубоји су били махом прљави. Невоља и сиромаштина нагонили су их да се баве кријумчарењем и недозвољеним пословима.

ТИПИЧНА УЛИЧНА СЦЕНА У ГРАДОВИМА ДИВЉЕГ ЗАПАДА

ЈУНАЦИ ДИВЉЕГ ЗАПАДА

ДЕЧАК БИЛ ШЕРИФ У АБИЛЕНУ

Царство Дивљег запада настало је одмах после рата Севера и Југа и трајало је кратко: само двадесет година. Јунаци Дивљег запада били су многи скромнији, доброћуднији, мање заносни и прљавији, него што их представљају савремени вестерн-филмови.

У ствари, то су били обични наоружани чувари стоке на шанском су их звали вакерос, а на енглеском каубоји. Њихов посао се састојао у томе да опкољавају огромна стада дивљих говеда која су пашла у средњем Тексасу, између Рио Гранде и Мексичког залива, да их ухваћене живе тиње обележавају врелим гвојдем и терају их на исток где су почели да се отварају рудници и занатске радионице. Цена стоке није била велика, иако је број градског становништва почео све више да расте.

ДИВЉИ БИЛ ХИКОК,

Око 1865. године слика се унеколико мења. Сједињене Америчке Државе имале су у то време око 35 милиона становника. Велик број рудара и других радника насељава се западно од Мисисипија и Мисурија све до Стеновитих планина. Потребно је било набавити што више меса за ове људе. У Тексасу је у то време било око пет милиона грла стоке која се могла купити врло јефтино: једно грло за четири долара. Та стока преправала се 3.000 километара даље, у долини Мисурија, и то 40 долара једно грло.

у неустрашивог браниоца правде.

Исто тако ништа није варљивије од спољашњег изгледа филмских јунака из вестерна. Каубоји су по правилу били ниског раста, кривоноги а јахали су издржљиве али доста споре, мале и неугледне брдске коњиће. Били су неспретни, примитивни, а њихов интелектуални ниво налазио се на најнижем степену. Говорили су мало, јер су знали мало речи. Њихов језик био је потпуно неправилан и пул псовки. Око 80% каубоја нису знали да пишу а од свих књига само је по-

врло прљави и носили су дуге бркове.

Најозлоглашенији разбојници тога доба нису били каубоји већ припадници поражене војске јужњака који су се одметнули од закона. Такав је био Џес Џемс, син једног баптистичког свештеника који се са оцем и два друга одметнуо од власти. Створио је банду која је од 1866. до 1882. године опљачкала 11 банака, пресрела и опљачкала седам поштанских возова и три дилижансе и убила 11 особа. Упркос његовим неделима Џеса Џемса су на југу звали „много вољени разбојник“. Када су власти уцениле његову главу, један члан његове банде ликвидирао га је. Тим поводом лист у месту Седалији писао је: „У целој Америци никад није извршено тако подло и непотребно убиство као што је ово“. Други чувени терориста био је Вилијам Буни, познат под именом Дечак Бил. Пошто је кратко време био каубој, затим гомила крадљиваца стоке, на крају је постао професионални убица и само у току једног дана убио десет лица. Када је ухваћен побегло је из затвора и том приликом убио два чувара. У Новом Мексику убили су га куршумом у леђа.

Када су железничке пруге прошарале територију Сједињених Америчких Држава, од каубоја је остала само једна легенда.

УТОВАР СТОКЕ У АБИЛЕНУ

Ова зарада привукла је многе, па је 1866. године кренула поворка од 260.000 грла стоке и то у групама од по 2.000. Правац — исток. Група је имала свог вођу, неколико наоружаних каубоја који су били под његовом командом. Сваки од њих имао је по више коња.

Између 1868. и 1871. године у Абилену је дотерано око милион и по грла рогате стоке. један део је пуштен на пашите а други у кланице Чикага и Сент Луиса.

Каубоји су гонили стоку преко река, помагали јој да савлада препреке, спречавали је да се растури, а у исто време чували је од крадљиваца. Ето, то је био готово сав њихов посао.

Живот каубоја био је готово псећи. Посао је био напоран, били су изложени киши, летњим жегама, мразу, нападали су их Индијанци и разни разбојници. Пили су загађену воду и често умирали од глади. Под најтежим условима преваљивали су 1.500 до 3.000 километара у једном даху. Када би прљави и преморени стизали у „крадљиве градове“, као што је Абилен, опијали су се до бесвести, а затим данима опавали. Невоља и сиромаштина нагонили су их да се баве кријумчарењем и недозвољеним пословима.

Нема ништа лажније од идеализоване слике центмена-каубоја, оштрог, углађеног и увек за кавгу орног момка. У ствари каубој се често претварао у разбојника. Он није имао ни снаге, ни угледа, ни образовања да се претвори

неки имао Библију. Ни трага од оних избрижаних и углађених витких момака какве гледамо на платну. Сви каубоји без изузетка били су

ДОК НЕ СТИГНЕМО НА МЕСЕЦ

Многи проналазци који су били предвиђени за истраживање свемира, већ се корисно употребљавају у индустрији, Свемирска одела носе ливци и радници у другим индустријским гранама у којима се ради у условима високе хладноће или топлоте.

Многи становници Њујорка носе зубне протезе начињене од метала који је првобитно био усавршен за употребу у свемирским ракетама. То је легура гвојђа, хрома, титана, силицијума и мангана. Тај метал је много јачи, тањи, лакши и јевтинији од злата и платине.

Превлака начињена да спречава замагљивање прозора на свемирским летелицама дала је идеју да се израде загрејани прекривачи на децим колицима, који одржавају сталну температуру.

Основ за отужбу: Смит је пре неколико седмица отпремио до куће неког свог добро накрасаног пријатеља у — децим колицима.

БЕЗ ДОЗВОЛЕ

Том Смит из Елбертона, у Сједињеним Америчким Државама, позвали су на суд и осудили га што се бавио транспортном делатношћу без потребне дозволе.

СТОЛИЦА—ЛЕКАР

У јануару ове године тридесет истакутих америчких научника састало се да изабере најзначајнија техничка достигнућа прошле године. У ужи избор ушло је 800 проналазака. Прву награду однела је такзвана универзална медицинска столица. Пацијент седне на њу потпуно обучен.

Нема никаквих жица за везивање руку или ногу већ су у самој столици усађени електронски детектори. Они показују до стигница како функције онишу унутрашњи органи. Подаци се региструју на специјалној траци коју лекар треба само да прочита.

ТУЊИ ХУМОР

— ДОБИ ОДМАХ И ЛЕНО МИ ПРЕДАЈ СВЕДОЧАНСТВО.

— ШТА И ОВЕ ВАМ НИСУ ДОБРЕ. ПА ТО СУ ВАШЕ ЦИПЕЛЕ.

— ТАКО, А САД ИДИ У ДРУГУ СОБУ И ВИЧИ: „УПОМОГ!“

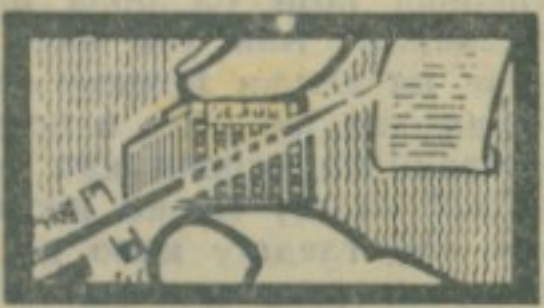

— ОВАЈ ПАЦИЈЕНТ ЈЕ НА РЕДУ, ДОКТОРЕ.

ВОЛШЕБНИ ЗРАК 20. ВЕКА

МИНИЈАТУРНА БИБЛИОТЕКА

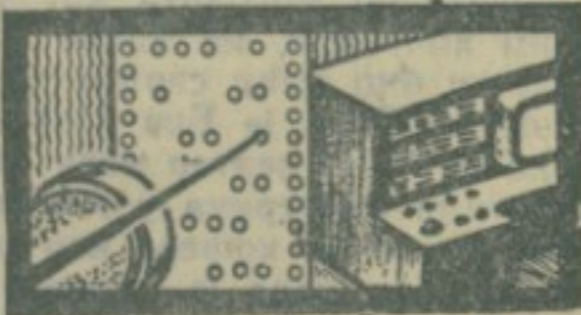
У један кубни сантиметар алкално-калоидног кристала може се „сместити“ 5 милиона књига од којих би свака имала по две стотине страница. То се постиже по моћу интерференционих слика. Такву интерференциону „књигу“ може да прочита само зрак ласера. Највеће библиотеке на свету, као што је Лењина у Москви или Конгресна у Вашингтону, могле би да се сместе у неколико кубних сантиметара.

ОПТИЧКЕ РАЧУНСКЕ МАШИНЕ

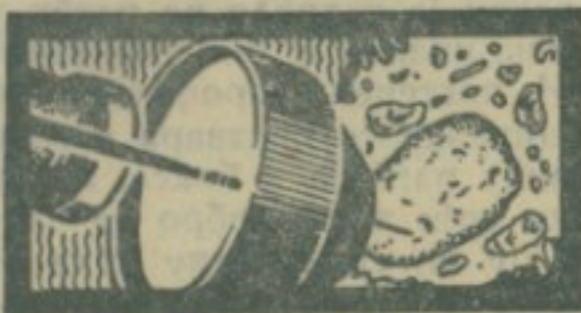
Научници сматрају да је могућност конструкција оптичких рачунских машина доказана. Ти рачунари биће једноставнији и поузданији од садашњих, електронских машина и, што је најважније, превазићи ће их у брзини.

10 на 13 операција у секунди — то је могући рекорд супербрзих рачунара. Данашње електронске - рачунске машине не могу да постигну такву брзину.

ОПЕРАЦИЈА МИКРОБА

Помоћу ласера већ се могу вршити успешне операције очију. Лекари сматрају да ће светлост постати поуздан скалпел помоћу којег се могу изводити такозване бескрвне операције. Јер, до спешни на живо ткиво ласер га не само оперише већ га и „заварује“ не дозвољавајући да се пролије ни кап кр

ви. Светлост може да врши и дезинфекцију као и да до бије своју улогу у лечењу рака. Чак се и микроби, ће лије и хромозому могу оперисати помоћу ласера.

МЕРЕЊЕ СУПЕРБРЗИНЕ

Ласери се уграђују у аеродинамичне тунеле и издув

не цеви ракетних мотора. Буквално у магновењу ласери саопштавају истраживачу брзину ваздушне струје и њену јачину. Ласерни „брзиномер“ забележиће сваку брзину: од 0 до 30 километара у секунду.

МЕРЕЊЕ ПУЛСА ПЛАНЕТЕ

Нови сеизмограф састоји се од два једнака ласера. Најмањи потрес тла доводи до измене у фреквенцији ла

серних зракова. Разлика између фреквенција у време потреса тла говори о амплитуди тих колебања. Осетљивост ласерног сеизмографа 2 до 3 пута је већа од обичног.

ВЕЗА ИЗМЕЂУ СВЕТОВА

Гасне маглице коју окружују усмијане звезде могу, по мишљењу астронома, да

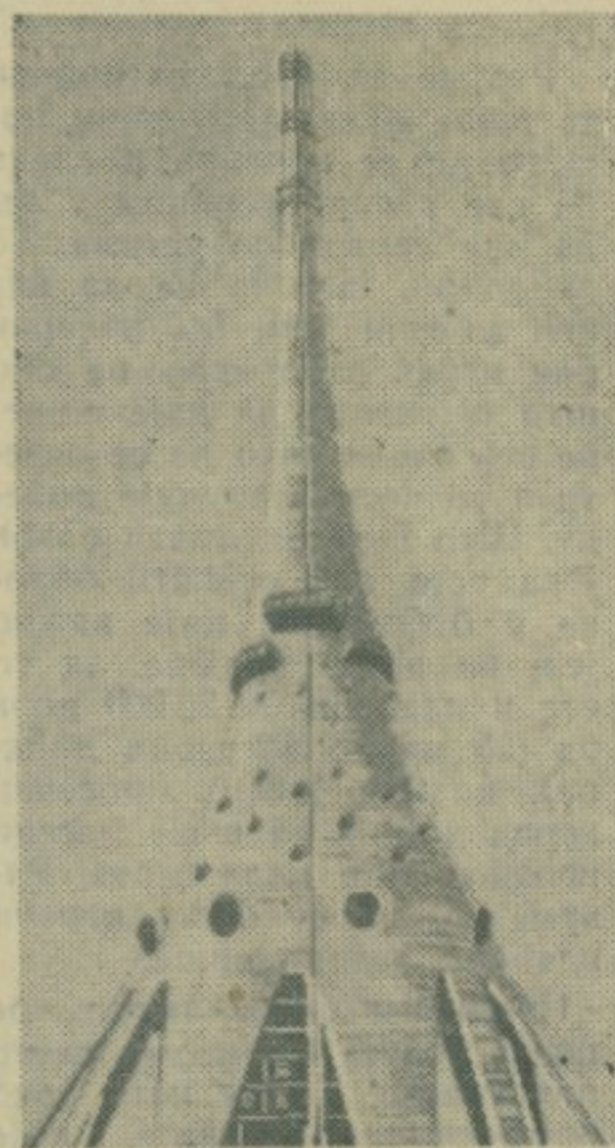

служе као појачивачи светлости. И због тога поруке са других светова, упућене помоћу јаког ласера, моћи ће да пређу незамислива растојања. Такве поруке могле би да стигну и до наше планете. У блиској будућности Земљани ће примити пр-

ву „пошиљку“ свемирске поште а можда ће и сами моћи да јаве нешто о себи.

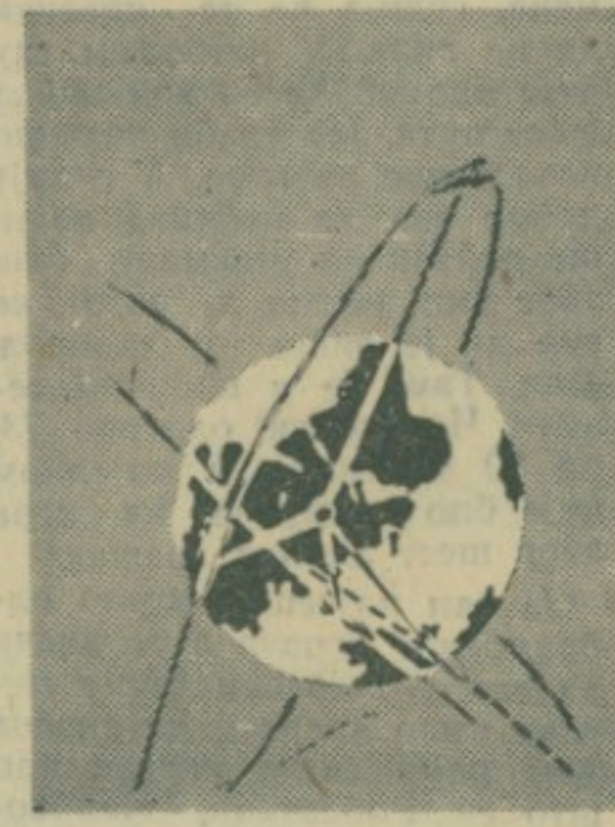
ОПРЕЂИВАЊЕ ВЕРТИКАЛЕ

Гради ли зидар кућицу или подиже велику зграду, он никад не заборавља канап с металним тегом на једном крају. Иако је висак је не оставан инструмент он ипак тачно одређује вертикалу. Али, неимари данашњих високих грађевина занемарили су висак. Тако је при подизању телевизијског торња у Москви уместо виска употребљен ласерни зрак. Он је „прелетео“ дужиновског торња и утврдио да торањ стоји вертикално.

КОСМИЧКИ „МЕРАЧ“

Прелетевши растојање од Земље до вештачког сателита и навраг, ласер саопшта-

ва научницима време свог путовања. А они онда израчунавају то растојање и — го тов је један од параметара орбите. На исти начин утврђено је и растојање до Месеца.

ОПОМЕНА: МЕСЕЦ ЈЕ БЛИЗУ

При слетању на Месец сваког секунда треба знати колико је још метара остало до његове површине. Радиолокациони инструменти обавештавају о томе космонауте, али не сасвим тачно, јер они дају само средњу висину изнад планинског и брдо витог предела. Ласерни висиниометар је неупоредиво тачнији. С висине од 300 метара он може да се превари за 30 сантиметара, а с висине од 3.800 метара највише за 1,5 метар.

ЗАМЕНА ЗА ЖИРОСКОП

Чак и деца знају за необично својство чигре: да сачува дати положај. Ласерни уређај обавља тај исти задатак неупоредиво боље: на њега не дејствују ни потрес, ни вибрације а ни убрзање. Тај уређај бележи чак и најмање измене угла.

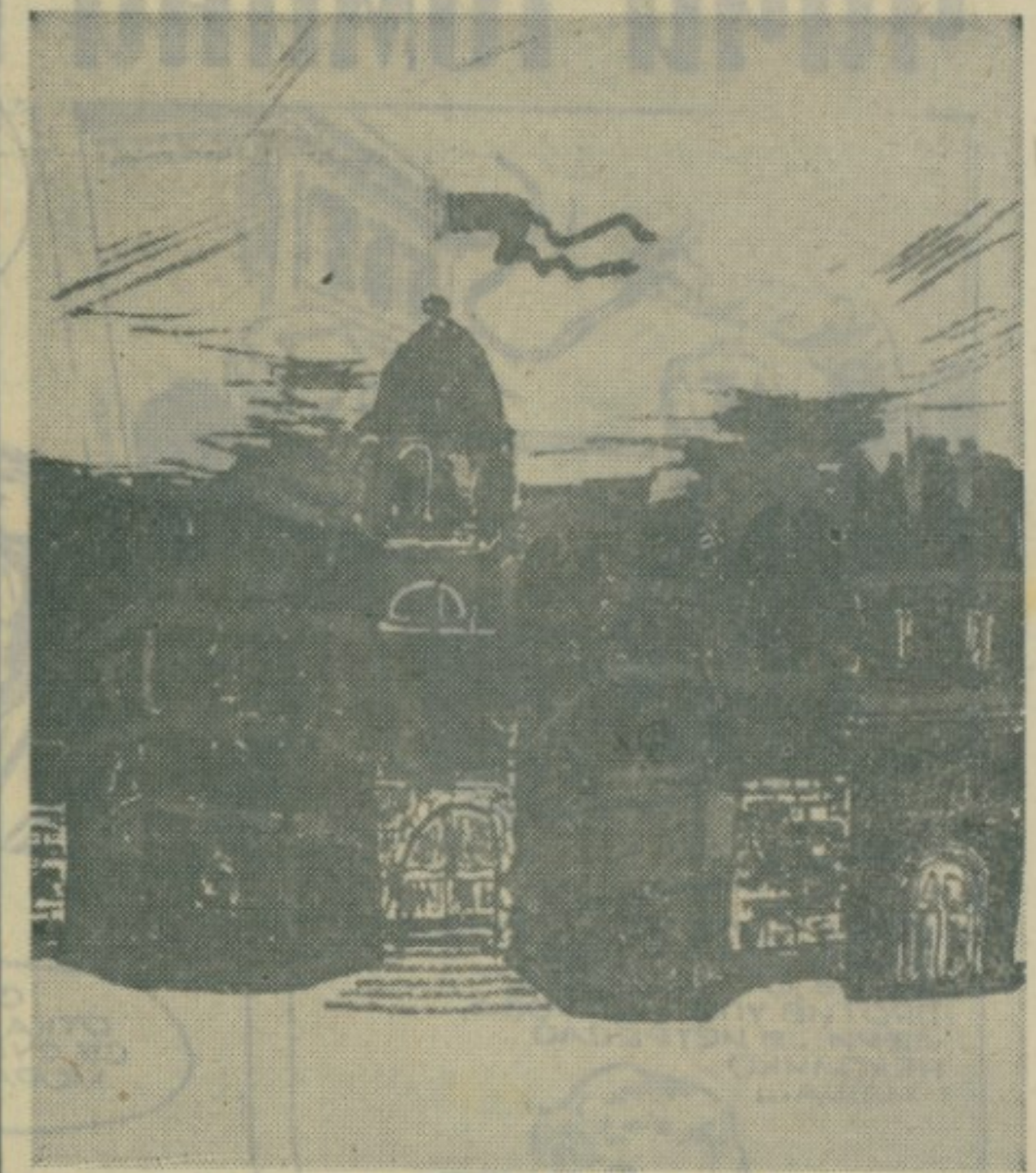

КАО И НА ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИН.

„ДЕВОЈЧИЦА“, рад Аније Козарки, уч. VI разреда, Осн. школе „Васа Стајић“, Мокрин — Банат

„ШКОЛА У МОМ СЕЛУ“, рад Миодрага Ђорђевића, уч. VII разреда, Кленак код Шапца

„ПОГЛЕД НА СРЕДЊОВЕКОВНИ ЗАМАК“, рад Славољуба Гајина, уч. Осн. школе „Аца Алексић“, Александровац — Жупа

ТАЈНА СТАРОГ ГЛУМЦА «ЛЕКОВИТИ АНЂЕО»

Не верујемо да сте чули за америчког глумца Конрада Канцена. У своје време он се истицао беспрекорним испољењем споредних улога. Целог века био је сиромашак. Носио је дотрајали али увек испеглани капут и панталоне од мрког сомота. Када је било хладно, облачно је лаки огртач с излизаним оковратником. Упркос немаштини, он је увек био беспрекорно уреда а његове старе ципеле су се цакиле.

Увек скроман Канцен је радо причао о филмским и позоришним великанима са којима је играо. Био је поносан, говорио је о њима одмерено али без зависти и свакога је хвалио тачно онолико колико је заслужијао. Мало има ве-

ликана међу америчким глумцима пред рат и непосредно после рата који га није познавали и ценили због његовог талента и поштења.

Канцен се хранио као птица. Јео је скромно, по угловима студија. Никада није ручао у ресторану. Свој сендвич је малим залагајима гутао између две сцене тако да нико не смета, да га нико не примети. Пошто би завршио сендвич, вадио би из цела јабуку коју је исто тако јео полако, пошто би је претходно брижљиво обрисао.

Канцен је увек остајао скроман па чак и у тренуцима када га је критика после великог успеха у Ибзеновом „Непријатељу народа“ 1937. године дизала у небеса. Умро је

незапажено деветог јуна 1945. године. Последње године свог живота провео је у болници. У његовим старим глумца нађено је свега дванаест долара. Али изненађење извршиоца његове последње воље није било мало када је међу хартијама старог глумца нађен чек од 226.890 долара.

У свом тестаменту Конрад Канцен је цео тај износ оставио фонду глумца. Из тог фонда сваком глумцу Америке који тражи посао „имају се купити ципеле“. Канцен је у младости добро искусио презир с којим сваки амерички менаџер прво погледа сиромашног глумца у ноге и осећање ниже вредности код глумца који има рупе на њо-

новима. Сваки глумца без посла у Америци може да се обрати Фонду глумца с молбом да добије два пута годишње бесплатно ципеле.

У Канценовом тестаменту нема ни помена о пореклу велике суме новца коју је оставио. У ствари тај 50 година сакупљени новац представља грош по грош стрпљиво сабрао оброке које је глумца прескочно, чашнице освежавајућег или љутог пића којих се одрекао, цене соба у којима није спавао и постеља којих се лишио проводећи многе ноћи у прљавим станичним чекаоницама или под ведрим небом.

«ЛЕКОВИТИ АНЂЕО»

Дигаљ је једна од највећих травнатих биљки на северу Европе, достиже висину и до 3 метра. У шумама крај Москве могу се видети његови баршунасто бели цветови на дебелим стабљикама које под сећају на бамбус. Ова биљка је позната у крају где расте, али мало ко зна за њена лековита својства. У преводу с латинског њено име гласи „лековити анђео“. Лековита својства дигаља као тоникума била су позната још у средњем веку. Употребљавао се и у тајним рецептима познатих лекара: шартреза, вермута, бендиктина.

У Норвешкој, Шведској, Финској, на Гренланду и Осланду дигаљ се користи за справљање врло укусних јела од поврћа.

Добар професионални кошаркаш мора бити бра као муња, снажан као бик, да би могао да издржи противника тешког око сто килограма кад му се као случајно окачи о раме, да уме да трпи ударце у леђа и узвраћа их противнику али тако вешто да га судија не примети. Ипак све те „врлине“ и вештине не помажу му ако не може да поднесе крв — врло често и своју — и то у великим количинама.

А крв се види готово на свакој утакмици и то нарочито испод коша или како професионалци то место називају у „кланици“. Тако је на пример у једној утакмици из међу клубова Лос Анђелоса и Бостона неко „случајно“ ударио у лице Цери Веста тако да му је од носа остала крвава маса. Вили Нолс је пао на земљу јер му је неко, опет „случајно“, подметнуо ногу тако да је ударио главом о под. Изнели су га са игралишта у дубокој несвести. Када се Цери Лукас оклиау и пао на земљу, неко му је „случајно“ набио коле но у леђа тако да је једно ребро пукло и мало је фалило да му није провалило плућа. У једном другом мечу Цери Вест је зарео прет у око Била Расела. Волт Билеми ударио је лактом по усти ма Џони Грина тако да му је сломио неколико зуба и поломио вилицу... Да даље не набрајам, таквих примера је безброј.

Највећа опасност вреба играче док се налазе у ваздуху под кошом са лоптом у рукама. Тад га је лако избаци ти из равнотеже. У таквим случајевима играч или пада на леђа или у најсрећнијем случају на руке. Ако падне на леђа, онда обично удари главом о под и резултат је најчешће потрес мозга. А ако падне на руке, онда пуцају кости у зглавку.

ЈЕДАН ОД НАЈБОЉИХ КОШАРКАША НА СВЕТУ ЧЕМБЕРЛЕН (са брадицом) ПОКУШАВА ДА СЕ ДОЧЕПА ЛОПТЕ. ОН ЈЕ НАЈЧЕШЋА МЕТА НЕМИЛОСРДНИХ НАПАДА ПРОТИВНИЧКИХ ИГРАЧА

Кошарка — спорт брзих, вештих и интелигентних — у рукама професионалаца претвара се у мешавину рагбија, бокса и кошарке. Клајд Лавелет, један од познатих америчких кошаркаша професионалаца, пише о томе каквим се све средствима служе професионални играчи да би омели противника и однели победу.

Као аматер играо сам у неколико студентских клубова где се уживало у лепоту спорској игри. Веровао сам да ће слично бити и у професионалним клубовима. Али убрзо сам се разочарао. Публика плаћа не само да ужива у лепоти већ и да види оштру, тав, мушку борбу која често прелази у грубост. Слабијима тамо нема места

па ма какви мајстори кошарке били.

Главни разлог за грубост јесте: спречити најбоље играче противничког тима да пуцају. За највећег „пуцача“ важи несумњиво Оскар Робертсон, који подједнако до бро даје кошеве из сваког дела игралишта. Остали играчи имају такође сваки своје ме-

сто одакле најбоље пуцају на кош.

Ако те играче онемогућите да се нађу на „својим местима“, или ако им, кад се већ тамо нађу, не дозволите да пуцају, то значи да сте уполо добили утакмицу. А да се противник онемогући, не би рају се средства.

Разуме се, када то понези те више пута, противник почиње да се нервира и гледа да вас удари песницом у леђа или лактом по устима. То је добро. Истина не за вас већ за ваш тим, јер изнервиран играч заборавља на оно што је главно да даје кошеве већ гледа како да се освети а то често одлучује победу. Што ћете ви имати развијена уста или осећати болове у бубрезима, није важно јер, на крају крајева, за то сте и плаћени. А 20.000 долара (25 милиона старих динара), колико један просечан играч добија за шест месеци играња, није мала свота. Разуме се, да су бољи играчи плаћени далеко више.

Приликом оцене личних грешака судије су веома често пристрасне. То су исто так професионалне судије, које плату добијају према броју гледалаца. И зато није чудо ако мене судија опомене када направим грешку над Чемберленом. А после шест опомена, наравно, избацује ме из игре. Међутим, ако Чемберлен или неки други ас удари мене, судија ће се правити да не види. У најбољем случају опоменуће га али никад шест пута, јер то би значило искључење из игре. А судија добро зна да публика највише долази на утакмице баш због тих звезда и зато не сме да је лиши тог задовољства. Тако је у прошлој сезони Чемберлен одиграо 73, од 80 утакмица, и ниједном није био искључен из игре због шест личних грешака.

Ја сам најчешће играо одбрамбеног играча а то значи да сам у највећем броју мечева имао задатак да спречавам најопасније играче као што су Робертсон, Чемберлен, Расел и други да пуцају. При томе сам се служио са два трика које сам научио од Харија Галтина званог Коњ. Када би Робертсон скакао испод коша с лоптом у рукама, ја сам обично испукао десну руку да спречим лопту да не уђе у кош док сам га у исто време палцем леве руке ударао у груди или где бих стигао. У таквим случајевима судија обраћа пажњу на моју десну руку да не бих додирнуо играча, док леву није не прати.

Други трик се састоји у овоме: кад би неки играч скокно да убаци лопту у кош, ја сам га руком гурао одоздо да оде још неколико сантиметара више. А довољно је да скочи само десет сантиметара више, па да лопта оде преко коша.

Готово сваки клуб професионалаца има играча који се зове „сатара“. Њега тренер убације у игру кад треба на сваки начин повредити најбољег противничког играча. У Бостону је био познат „Џим из цунгле“ а у Сент Луису „Шарли ајкула“. За игра

ИЗ СВЕТА ПРОФЕСИОНАЛЦА

НЕМА МИЛОСТИ ИСПОД КОША

ча против кога они крену, најбоље би било да одмах напусти игру. То су обично снажни робусни момци који се не двоуме да ударају главом у главу или лицем у лице. Судија их обично после шест личних грешака избацује из игре. Али у међувремену они су извршили задатак.

Од свих играча „сатара“ свакако је најинтелигентнији био Алек Ханем. Он је био такав мајстор да удари, уштинне, уједи или изнервира на неки други начин противничке играче, да су га они тако изазвани, јавно ударили и судија их је кажњавао због неспортског понашања. Узалуд су биле све жалбе, Алек се правно анђелак и ретко се дешавало да буде избачен из игре због шест личних грешака. Једном приликом је тако изазвао Робертсона да је овај излетео са терена, шче пао прву столицу коју је нашао, и почео да га жури по игралишту.

Често се овакве туче преносе и ван игралишта, после завршетка утакмице. Када је једном „Џим из цунгле“ повредио најснажнијег кошаркаша Свитвотерса, који је касније играо у тиму „Глобтотера“ овај се зарекао да ће га пребити после утакмице. За Свитвотерса се причало да има снажнији ударац и од самог Роки Марџана. Када се утакмица завршила и играчи се обукли, Свитвотерс је пошао да потражи Џима, али овај је, знајући да би га Џим смрвио, узео два кофера у руке и пошао ка аутобусу. Свитвотерс га је сустигао, рекао му да остави кофере да би се обрачунали као мушкарци. Џим је одбио. Свитвотерс му је тада запретио да ће га ударити на што му је Џим одговорио: „Један центар не удара човека коме су обе руке заузете и који се не може бранити.“ Трик је у спео и Свитвотерс га је оставио.

Као што сам већ напоменуо играње под кошом представља највећу опасност за играче. Скачући испод коша сваки одбрамбени играч више обраћа пажњу како да удари противника него како

да му одузме лопту. При том одбрамбени играч често савија колена и удара у стомак или испод стомака противника који од бола пада на земљу. Али тек када се нађе на земљи почињу велике невоље јер онда и остали одбрамбени играчи као „случајно“ падају преко њега и при том гледају како да му стану на руку или да га ударе.

Највећа опасност за играче нападаче је у томе што се под кошом ствара таква гулжава да судија није у могућности да види све те намерне фауле и да утврди ко је кога ударио. Обично судије шти те звезде јер су оне најчешће изложене ударцима. Али ту је пресудно где се утакмица одиграва. У највећем броју случајева судија мора мало да гледа кроз прсте до мајим играчима да би тиме угодни публици.

Због свих тих искушења кроз која мора да прође сваки професионалац кошаркаш ниједан менаџер неће се дефинитивно погодити са неким аматером, ма каква он звезда био међу својим друговима. Тако је Бил Мекги био најбољи центар међу студентима аматерима у Америци. Давао је кошеве као од шале. Али када је прешао у професионалце постао је просечан играч. Није имао довољно снаге и нерва да издржи све оно што су му професионалци наметали у игри. И зато менаџер Доџ Шјес каже: „Никад се не сме ценити вредност једног играча док не прође кроз „кланицу“.

У свему овоме најжалосније је што нема никакве наде да ће престати са оваквом и гром јер, као што сам већ рекао, један део публике управо и долази што воли да посматра робусну борбу на какву је навикао на рагби утакмицама и бокс-мечевима. И постепено професионална кошарка се претвара у мешавину рагбија и бокса, а играчи који желе добро да зарађују по сваку цену нека извоје у борбу и нек је опробају. Само, мало је ко издржи дуже време.

ЧИЧА ТОМИНА КОЛИБА

То се зове бајат хлеб

У централној Шведској археолози су пронашли јечмени хлеб од пре 14 векова. Испечен је у пећници, у глиненом суду.

Атлас Париза

Ускоро ће се појавити први атлас Париза у издању куће Берже-Левро. На њему је пет година сарањивало 150 научника, историчара и географа.

Двострука употреба

Електрични апарат за бријање, који може да послужи и као апарат за сушење ко-

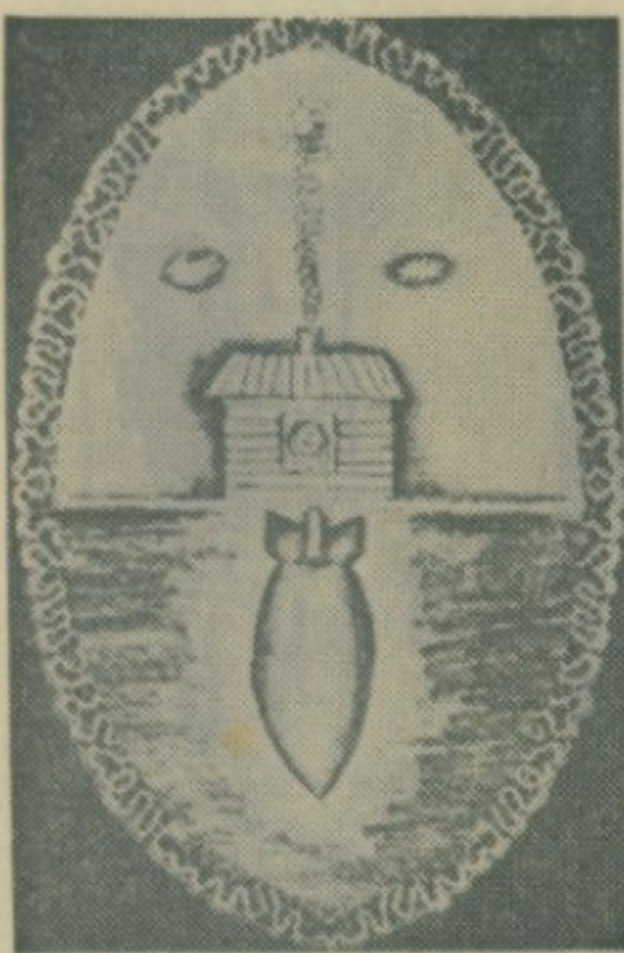
се, измислили су и израђују Јапанци.

Опасни опити

Млади почетници у области астронаутике и хемије, вршећи опити у 1966. години изазвали су само у САД 38.000 опасних експлозија и 42.500 пожара. У 6.700 случајева куће њихових родитеља су потпуно уништене.

Мале „предности“

У фудбалском мечу између ватрогасаца Меца и њихових супруга жене су победиле са 5:2. Само да до дамо: мушкарци су играли везаних руку на леђима и смели су да шутирају само левом ногом.

Кућица на бомби

Догодило се то у Тирасполу у Молдавији. Један булдожерист управо је кренуо да својим машинама сруши неку кућицу склопу паду, кад му је пришао старији човек и замолио га да стане.

— Тамо је бомба — казао му је — буди опрезан.

Војни инжењерци, који су били позвани, открили су под старом кућом неексплодирану бомбу од једне и по тоне. Бомба се налазила на дубини од 15 метара. Они су је извадили из земље, однели ван града и изазвали експлозију.

У јесен 1941. године, у време масовног налета немачке авијације, бомба је пала на кућу, пробила кров и под, и не експлодиравши, зарила се дубоко у земљу. Домаћин куће закључио је на основу тога да је бомба „дефектна“ па је затрпао рупу коју је она начинила, оправно под и кров и — заборавио на њу. Тако је он проживео у тој кући више од четврт века, све док се није преселио у нову. И тек када је видео да су намерили да сруше стару кућу он се сетно — бомбе.

80 милиона година на путу

Совјетски геолози су још одавно истакли хипотезу да се део циновског планинског ланца Памира, онај који се на дази између Кашмира и Алтајске долине и који у ширину достиже до 300 километара, лагано помера према северу. Специјална експедиција геолошког института совјетске Академије наука открила је та-

кво кретање у источном делу Памира. Аеровизуелним посматрањима утврђено је кретање планинских масива и у западном делу Крва светла. Проучивши добијене податке научници су утврдили да се за прошле 10 хиљада година Памир „преселио“ на север за четири до пет километара.

Дечја посла

Три дечака која видите на нашем снимку ушла су у један бункер у Паддингтону, предграђу Лондона. За њима су се затворила гвоздена врата, која изнутра нису могла да се отворе. Тако су они пуних седам дана остали ту без хране и воде. За све то време лондонски полицајци узалуд су за њима трагали на све стране. Ослобођени су тек кад је један радник прошао туда и чуо тихо куцање. Човек је отворио врата и угледао троје изгладнелих и исцрпљених малишана. Пошто су се опоравили пристаји су да их фотограф сними у бункеру. Насмејани су и радосни што је све срећно прошло, јер је ово заточеништво могло и трагично да се заврши.

ПОЧЕТАК АВАНТУРЕ УВЕК ИЗГЛЕДА ЛЕП АЛИ КРАЈ НИЈЕ УВЕК ТАКАВ...

ДРВО ПОД ВЕЛОМ

Изгледа као да је дрво покривено снегом. А није. Покривено је дебелим слојевима паучине. Дрво под велом припада врсти названој „Шилингово дрво“ које се среће у планинским пределима Индије. Овај примерак откривен је на висини од 1900 метара у близини села Чандаг, у планинама Кумаон. Нико не зна због чега је дрво толико привлачно за паукове. Фото-репортер који га је снимио открио је много инсеката ухваћених у паучину али ниједног паука. Птице издалека заобилазе дрво. Становници из околине тврде да сличну појаву никад раније нису видели да је дрво добило свој вео од паучине почетком пролећа. Они додају да је паучина толико јака да одолева јаким ветровима и кишама.

ПОПАЈ

ШКОЛА У ЦИРКУСКОМ ВАГОНУ

Деца артиста чувеног швајцарског циркуса „Кни“ донедавно су нередовно похађала школу. Где год би се циркус уз пут задржавао дуже од два дана, јављала су се учитељу ме сне школе. На крају године пошто би их овај пропитао, већ према показаном знању, додељивана су им сведочанства за прелаз у следећи разред. За домаћи задатак да ване су им обично теме: „Циркуско дете прича“ или „Хтео бих у циркус“, дакле остајала су мање-више непрчитена сама себи.

Наравно да на тај начин и у таквим условима нису могла да стекну темељно

школско знање утолико мање што су наставу морала да прате увек на другом језику. Од 66 места у којим је циркус обично гостовао, у 26 би се задржавао нешто дуже, а по градовима однос језика био је овај: у 16 се говорило немачки, у 8 француски а у 2 италијански. Родитељи који нису могли да својој деци пруже редовно школовање у интернатима, морали су да се помире са судбином и колико су знали и умели да их сами подучавају уместо учитеља.

Свим овим тешкоћама дошао је сада крај: циркус „Кни“ има своју редовну путољубу школу. Један вагон за становање претворен је у учионицу, а нашао се и учитељ по имену Лендерман.

И сада је све не може бити боље: родитељи деце дорасле за школу пребринули су једну велику бригу, учитељ Лендерман презадовољан је прижељношћу својих ђака а за децу и да не говоримо колико су срећна: учење је сада кудикамо лакше и једноставније, а слободни часови пријатнији. Одрасли деца забављају се шминкајући Анди Ленера, малог веселог клоуна; Давид Ларибл, син акробате воли да буде од користи и редовно поји лони-коњиће; Виторио Кароли, чии. су отац и мајка чувени артисти, намерава да пође њиховим путем, зато свакодневно вежба скок на коњу у галопу.

ПОМОЗИ СЕ САМ...

У Фордбергу, малом месту у Аустрији, дуго година пошта се налазила у једној просторији породичне куће Франциска и Андреаса Блимела. Супружници су били и једини службеници: жена експедитор, муж разносач писама. Кућа је била стара и тескобна, па су Блимелови тражили од Главне поштанске управе да подигне нову зграду за пошту. Годинама су слали молбу — узалуд. Кад је у кући већ било опасно становати, брачни пар Блимел, обоје имају преко 60 година — одлучили су да се сами помогну. Продали су комад шуме и од добивеног новца почели да зидају нову кућу, у чему су им и мештани свесрдно помогли. Кад је зграда већ била завршена, јавила се и дирекција с понудом да купи нов намештај за пошту и да са својим предузимљивим службеницима као кућевласницима склопи уговор — о закупу.

ТРАКТОРИСТИКЊЕ У МАНТИЈАМА

Монахиње једног енглеског манастира учествовале су недавно у такмичењу у квалитету и брзини обраде земље помоћу трактора. На том такмичењу оне су победиле професионалне фармере из свог округа.

МОДЕРНА РЕКЛАМА

Један млад човек, иначе не запослени стручњак за рекламу, дошао је на необичну идеју како да се запосли. Пошто је данима безуспешно покушавао да допре до генералног директора једне компаније, решио се на следеће: у кабинет секретарице улетео је као фурија и одмах с врата рекао: „Зовем се Шелдон Сили“. засвирио је у трубу колико може јаче и додао: „Желим да ме одмах прими генерални директор“. Последње речи пропратио је пушњима увис из ловачке пушке. У том тренутку, сав блед, у секретаричину собу је улетео главом генерални директор, увео Шелдона у свој кабинет из кога је овај изашао после неколико тренутака са потписаним уговором у џепу. Када је дошао к себи, директор је изјавио: „Верујем да ће он умети да направи рекламу мојим производима“.

ЗВЕЗДА ХИПОДРОМА У ТИПСУ

Прелом кости или каква друга повреда били су одувек кобни за тркачког коња: после тога није му више било живота. Први изузетак био је случај шестогодишњег британског тркача „Клајнерс котица“. У препонској трци у Виндзору он је пао и задобио два прелома плешке. Шеф хирурга ергеле у Њумеркиту није дозволио да тешко повређени коњ оде на кланицу, био је убеђен да ће применом нове технике операција бити успешна и лечењем антибиотицима драгоцену животињу моћи да буде спасена. Није се преварио. Кад је потпуно оздравио „Клајнерс котица“ учествовао је у препонској трци и чак постигао успех.

ОРИГИНАЛНА КАЗНА

Судија Мек Минвил из Тексаса (САД) недавно је изрекао оригиналну казну неком Кларенсу Џонсону, који је већ неколико пута издавао чекове без покривања. Судија је присилио хоштаплера да преда месном листу своју фотографију с потписом: „Ко прими од мене чек рескира да изгуби свој новац“.

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ

ПО РОМАНУ А. ШЕНОЕ
ЦРТА Ђ. ЛОБАЧЕВ

Шах СА ЦРНО-БЕЛИХ ПОЉА

У белгијском летовалишту Остендеу одигран је од 5. јуна до 12. јула 1906. године шаховски турнир по врло сложеном систему који се састојао од пет етапа. На турниру је водио Мароци све до пред крај када је претрпео пораз од др Осипа Бернштајна. То је искористио Шлехтер и заузео прво место са 21. поеном. Други је био Мароци са 20, трећи Рубинштајн са 19, док су 4-6. место поделили Берн, др Бернштајн и Тајман са по 18.

После 50 година поново је одигран турнир у Остендеу на коме су између десеторице шахиста играли О'Кели, Довер, Голомбек, Леман и ветеран др Осип Бернштајн који је тада имао 74 године. У финалу се на челу табеле налазио Довер са 1/2 поена предности — све до сусрета са Бернштајном. Као и пре пола века, Бернштајн је и сада померно рачуне фавориту, победио је Довера, па се на првом месту у коначном пласману нашао О'Кели.

ШАХ И МАТ!

Током прве половине 1908. године текли су преговори за меч између првака света др Емануела Ласкера и претендента на ту титулу, др Зигберта Тараша. Тараш је увише веровао у своје снаге, па је једном приликом изјавио Ласкери да се њихов разго-

вор може састојати само од три речи.
— Како је то могуће? — заинтересовао се Ласкер.
Тараш је лаконски одговорио:
— Шах и мат!
Наравно, дијалог је дуже трајао и било је уговорено да ће се меч играти до 8 постигнутих победа. За места сусрета одређени су Лондон и Диселдорф у којима је укупно играно 16 партија. Ласкер је однео сјајну победу од 8:3 уз 5 ремија.
Занимљиво је да је својевремено још 1892. године Ласкер послао изазов на меч Тарашу, али је био одбијен. Тараш је од њега захтевао да претходно однесе победу на неком великом међународном турниру. У међувремену Ласкер је постао првак света, па је сад Тараш био у ситуацији да тражи одигравање меча.

ПРЕКОР ЗА УСПЕХ

На једном турниру у Хестингсу енглески мајстор Паркер дошао је у изгубљен положај. Међутим, одлагао је са предајом, почео је да неколико жртвује фигуре и повлачи неубичајене потезе. На крају је таквом игром — добио партију. Пријатељи су му за неочекивани успех честитали...

Велемајстор др Тартаковер му је упутно прекор:
— Младићу, да сте играли како треба, изгубили бисте партију!

НЕЗГОДАН ПРОТИВНИК

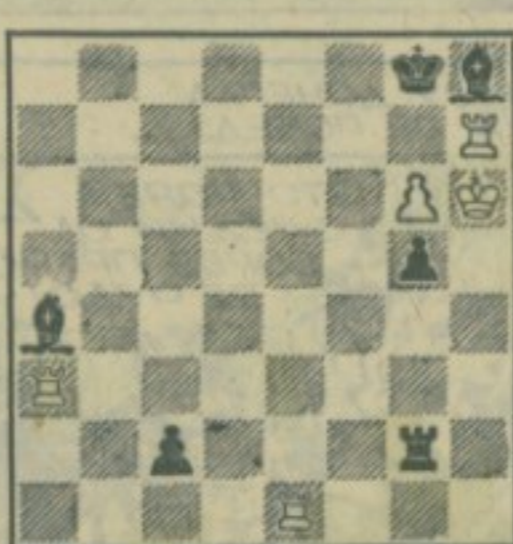
Дан уочи сусрета са Рихардом Ретијем на Међународном турниру у Москви 1925. године др Емануел Ласкер, тада већ експрвак света у шаху, налазио се у већем друштву шахиста. Неочекивано је устао и саопштио:

— Ја морам да идем да се припремим за сутрашњу партију, имају врло опасног противника!
Присутни су се зачудили, не ко му је рекао:
— Докторе, зашто тако говорите? Па ви сутра играте са Ретијем, играчем који од вас није досад добио ма и једну партију!
Искусни велемајстор је на то филозофски приметио:
— Утолико је више опасан за мене у сваком следећем сусрету.

КАД САМ БИО МАЛИ

Некадашњи првак света др Еве био је још у раној младости добро упућен у шаховске тајне. У основној школи и гимназији побеђивао је редом своје вршњаке. Како се интересовао за шаховску композицију, прорицана му је слава и на том подручју. Имао је само 11 година када су му штампани радови из те области.

Доња студија је леп пример складног деловања фигура приликом извршавања замисли младог аутора.

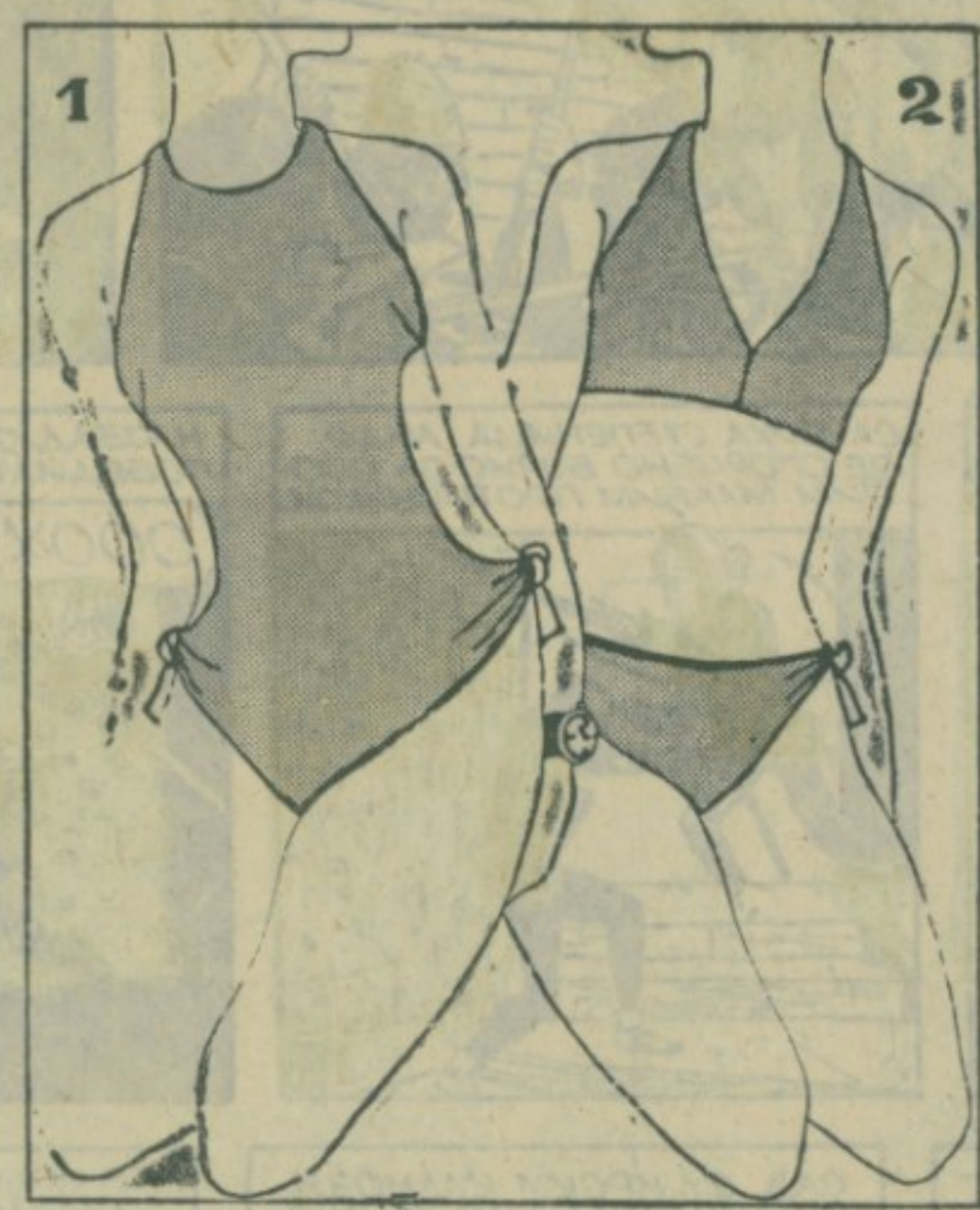

Бели ремизира

Решење: 1. Те1—е8 Ла4:е8 2. Тх7:х8+ Кг8:х8 3. г6—г7+ Тг2:Тг7 (или 3... Кх8—г8) и бели ремизира јер му је краљ у пату.

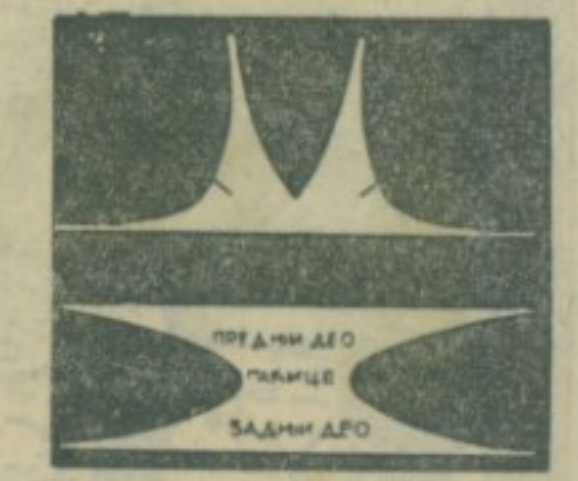
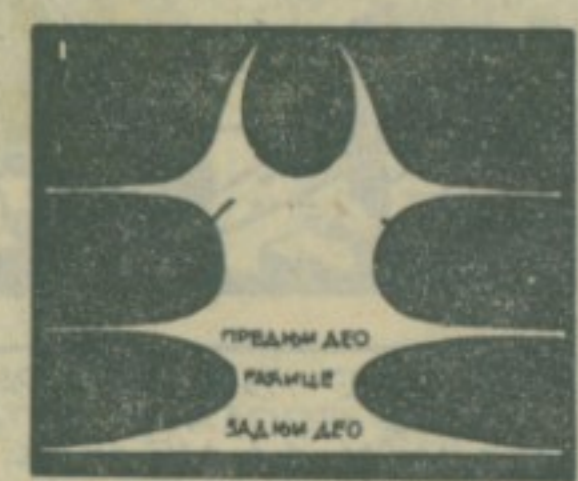

НАПРАВИТЕ САМИ КОСТИМ ЗА КУПАЊЕ

Задњи део гаћица и предњи део везује се на кукоцима у чвор. Исто тако, помоћу везивања костим се затвара око врата и на леђима. Други костим је из два дела, а његов крој је још једноставнији.

Оба костима можете сашити од било којег једнобојног или шареног материјала, али би било најбоље да употребите синтетички жерсеј или хеланку који ће боље прилази.

Школски распуст је већ отпочео па се многе наше младе читаољке сигурно припремају да га проведу на обали реке или мора. За њих данас доносимо два оригинална костима за купање за које је потребно ни много новца а ни много времена да се сашију. Као

што се види на приложеним цртежима, вештина је само у кројењу, а шивење се састоји само у обрубљивању ивица. Први костим је из једног дела а сви делови се састављају помоћу везивања тако да вам нису потребна никаква дугмади ни ти „патент — затварачи“.

КО ЈЕ ОТКРИО АУСТРАЛИЈУ

Сматра се да је Аустралију открио Холанђанин Вилем Јанзон који је 1606. године својим малим бродом „Голубица“ истражио залив Карпентарија и стигао до полуострва Јорк.

Међутим, пре неколико година, аустралијски геодета Мичен Тери, за време теренских радова у унутрашњости Аустралије, сасвим случајно је открио у близини малог града Алаје Сприг загонетне камене барелефе. Један од њих је, по Теријевом опису, представљао животињу сличну носорогу. Носорози никад нису живели у Аустралији ипак, тврди Тери, на пењин-

ском барелефу јасно се виде кратке дебеле ноге, угута лева и... рог на носу. Други је дан цртеж представља човека са шлемом на глави и у лежећем положају. Начин на који је лик израђен потпуно се разликује од цртежа аустралијских домородаца.

Теријево откриће још једна је бојача у ланцу доказа да су до Аустралије још у давна времена стизали морепловци Средоземља.

... Године 1838. капетан Грејн нашао је у региону Кимберлејс пењинске цртеже чију је репродукцију објавио у првом тому својих „Путовања“. На тим цртежима људи

су одевали у кеће од лишћа које подсећа на лишће папаве из породице рафије а она расте само у тропским пределима Африке и Америке. На „капи“ највеће фигуре нацртани су знаци који личе на латинска слова. Поред ових цртежа у камену је исклесана и једна глава с орловским профилем. Према мишљењу научника тај цртеж подсећа на сликарство старих Вавилонца.

... почетком овог века у близини града Керса нађен је бронзани новчић из времена Птолемеја IV који је владао Египтом пре више од 2000 година. Могућно је, разуме се, да је новчић доспео у Аустралију и недавно. Занимљиво је, да је он нађен дубоко у земљи те је мало вероватно да га је ту изгубио неки расејани нумизматичар.

... Ни до данас научници не могу да објасне откуд на острву Дарлеј обичај да се

умрли мумифицирају. При том је техника тог обреда готово истоветна с техником мумификације коју су Египћани примењивали за време 23. египатске династије. Занимљиво је и то да географска имена на Дарлију многим лингвистима изгледају слична египатским називима. Шта је то — случајна подударност?

У сваком случају многи научници сматрају да су египатски, феничански и грчки морепловци стизали до Аустралије, да су пролазили кроз Торесов мореуз и посећивали по линејанска острва. Није искључена ни могућност да су чак у Аустралији и Океанији постојале египатске и феничанске колоније.

Будућа истраживања покаже до које је мере исправна хипотеза према којој су цивилизације старог века знале за постојање аустралијског континента.

НАЈМЛАЂИ ПАДОБРАНАЦ

Најмлађи падобранац на свету има само девет година. Он се недавно, са још једним својим дванаестогодишњим другом, спустио падобраном на једну пољану у Шпанији. Напомена: очеви обојице дечака су инструктори у једној школи за падобранце у Шпанији.

WALT DISNEY ХРАБРИ ПРИНЦ ОД ДОНЕГАЛА

Листа читалаца

Бранко Јовановић, уч. VIII раз. Карађорђева ул. 213, Ваљево (15 год; српскохрватски и руски)

Витеза Војиновић, село Церовац код Крагујевца (14 година; српскохрватски и руски)

Миленко Балић, Београдска бр. 16, Инђија (18 година; перспекти кола)

Савка Рашичанин, рејон Вуковића 111, С. Бања код Аранђеловца (српскохрватски, француски и руски)

Васко Анђићковић, ул. М. Тита бр. 37, Битола (19 година, ученик IV разреда гимназије; српскохрватски и македонски; математика, филм, фудбал)

Славица Динковић, ул. Пожешка 45/38 Београд, Ваново брдо (II разред гимназије, 16 година)

Здравко Николић, ул. Лазе Лазаревића бр. 15, Телеп, Нови Сад (14 година, ученик VIII разреда; поштанске марке, значке, разгледнице)

Зорница Илић, Карађорђева 239, Лапово варош (15 година; српскохрватски, руски и немачки језик)

Драгана Радојевић, ул. Иве Лоле Рибара 53, Лапово варош (15 година; српскохрватски, руски и немачки језик)

Милян Милићевић, Крчагово II део бр. 84, Титово Ужице (13 година; разгледнице и фотографије глумаца)

Вера Радојевић, село Теочин, з. п. Брезна, Горњи Милановац (13 година; волим забавну музику, скупљам омоте од чоколаде и наградне марике)

Славољуб Милићевић, Крчагово II део бр. 38, Титово Ужице, (13 година; разгледнице и марике)

Добрица Петровић, ул. Миладина Поповића бр. 25, Пећ (српскохрватски и руски)

Марко Орчић, 72. улица број 8, Суботица (17 година; марке, разгледнице и значке)

Зорница Стојановић, О. Ш. „Карађорђе“ з. п. Рача Крагујевачка (13 год; спорт)

Славо Веселиновић, Лашани, з. п. Дебриште, Прилеп (16 год; завршио средњу школу; српскохрватски и француски)

Надежда Ђорђевић, Теочин код Горњег Милановца (11 год; разгледнице забавна музика)

Мишко Зајац, Алексе Шантића 29, Шид (16 год.)

Слободанка Матејић и Душица Милосављевић, ученице I-3 СЕП Бачина Крагујевца (16 година; српскохрватски и руски)

Милош Трајковић, Булевар ЈНА број 187, Београд (VII раз. О. Ш.; енглески, српскохрватски и руски)

Зденко Татар, ул. 13. септембар бр. 16, Лукавац

Душан Симић, ул. Илџева 5, Крагујевца (ученик Омладинске техничке школе; 16 година)

Бранислав Вуковић, ул. Владе Раичевића бр. 2 Пећ (ученик VIII разреда)

Мирослав Славковић, ВП 2240/16, Вањалука (21 год; анегдоте, разгледнице)

Златко Магнајица, Раде Јанковића 5, Сарајево (15 год; српскохрватски, енглески и француски; разгледнице и нумизматика)

Радмила Рошуљ, I Пролетерска 31, Зрењанин (16 год; енглески, француски и немачки; озбиљна музика, биологија, марке)

Рудолф Хорват, ул. Горана Ковачића бр. 14, Нови Сад (13 год. марке и разгледнице)

Гордана Станковић, Господар Јованова 20/VI, Београд (13 год; географија и историја; марке и разгледнице)

Сава Цинкић, Хусинских рудара 545, Тузла (IV разред техничке школе; немачки)

Драгана Антонијевић, Селе Јевтића бр. 11, Шабац (ученица V разреда; француски)

Војислав-Дарко Скукан, ВП 4119/16-ВЕ-11, Скопје (разгледнице)

Миlena Челар, Весе Корчагина 24-а, улаз II стак 8, Крушевац (14 год; разгледнице, салвете и значке)

Алка Абидиновић, Мечотина 34, Тузла (16 год; плоче, разгледнице)

Драган Станковић, Бориса Кидрича 38, Вабушница (татара, грамофонске плоче, марке)

Љиљана Вишњић, ул. Маријане Грегоран 43, Београд (17 год; Медицинска школа)

Гордана Еремић, ул. Максима Горког бр. 32, Меленци, Банат (13 год; слике филмских глумаца и забавну музику)

Чедомир Марковић, В. П. 6337-5 Вабин Дуб — Задар

Владан Петровић, 8. октобар 9, Свилајнац (14 год; ученик)

Милован Гинић, 8. октобар 13, Свилајнац (14 год; ученик)

Срећко Лазаревић, ул. Маршала Тита бр. 8/II Вор (проспекте градова)

Хроје Дуговић, Штросмајерова 66, Нашице (просветни радник 30 год. уметност, књижевност, филм, казалиште)

Радица Вуровић, ул. Титоградска 45, Приштина (20 год. завршила медицинску школу)

Живослав Тодоровић, П. Д. И. „Звезда“ Велика Плана (16 год; музика, фудбал)

Богданка Секулић, ул. Драгиње Никшић 17, Сремска Митровица (13 год; српскохрватски и руски; разгледнице и фотографије глумаца, модерна музика)

Никола Николић, з. п. Стопања, Мачковац код Крушевца, (уч. VIII раз. О. ш. српскохрватски)

Милојка Ратковић, О. ш. „Водан Јоковић“ Брезна, код Горњег Милановца (V раз. О. школе; модерна музика)

Љубомир Петровић и Новица Митић, ул. Шуматовачка бр. 18, Ниш (18 год. гимназију и тех. школу; српскохрватски и руски)

Пише вам девојчица из далеког Казахстана. Зovem се Тања Овчинкова и имам 13 година. Идем у VII разред. Желим да се дописујем с пионирима из ваше земље.
СССР — ВКО
г. Ленингорск — 3
ул. Орджоникидзе, д. 5, кв. 11
Овчинниковой Тани

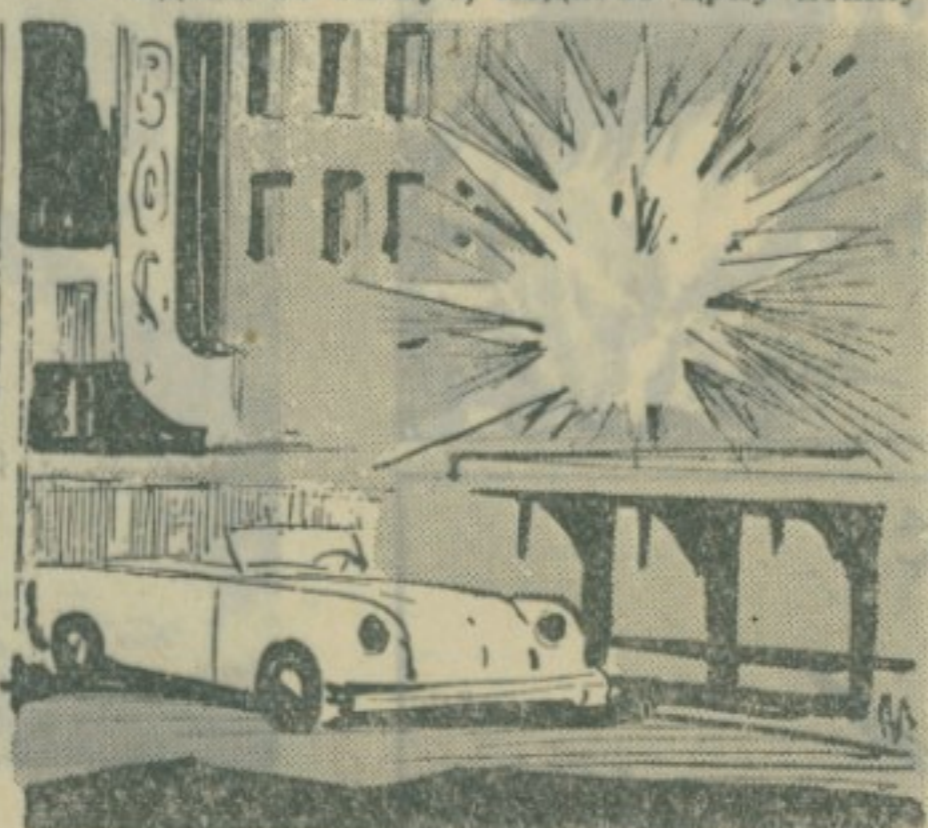
Веома бих желела да се дописујем с друговима из Југославије. Живим у граду Казану, имам 19 година и студенткиња сам. Молим вас да моју адресу објавите у листу „Политикин забавник“.
СССР — ТАССР
г. Казань — 61
ул. Академика Тубкина д. 6, кв. 12
Грищенко Людмила

ПРИЧА

ДОВОЉНО ЈЕ ОКРЕНУТИ ТЕЛЕФОН

Џеф Чедвик је зурно у радио из кога се чуо глас спикера:
 „... Оба кривца побегла су непримећено. Према првој процени украли су накит и драгуља у вредности око 160.000 долара“.

Чедвик је угасио радио и бацио раздражен поглед на Мери која га је нетремице посматрала. И Мери је сада припадала прошлости — само она то није ни слутила. За неколико часова напустиће је да се више никад не врати. Са 120.000 долара у џепу може да нађе другу жену. Мери се смешила.

— А ако те њих двојица пријаве када приметите да си им подвало, Џеф?
 — Неће за то имати прилике — одврати Чедвик. — Чим стигну у стан телефонирају им. Бомба је положена у њихов телефон. Мој позив ће изазвати паљење. Ње.

Мерин смешак се угасио. Она је врло брзо и оштро размишљала.

— А ако их неко други позове пре него што дођу кући, Џеф? У том случају наћи ће гомила рушевина и одмах ће се досетити шта је посреди.

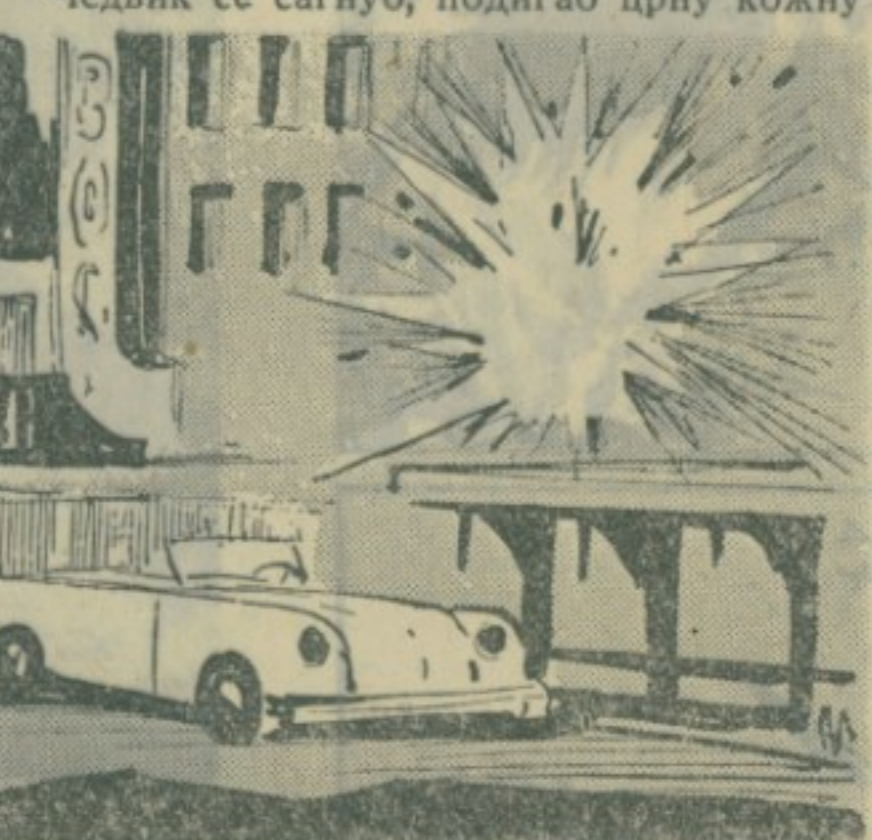
Чедвик одмахну главом.

— Неће позвати нико осим мене. Већ сам се распитао. Код њих већ месец дана телефон није звонио. Они живе повучено. Зато је мој избор и пао на њих.

Мери је уздахнула.
 — 120.000 долара, Џеф! Једним ударцем постали смо богаташи. Хајде да разгледамо накит.

— Зашто?
 — Волела бих да га видим, Џеф!
 Чедвик љутито набра чело. Али сетио се да је одлучио да нема смисла да се с њоме свађа. Нека буде како жели! Призаницу ће добити довољно рано. Остациће је да се више никада не врати — јер нормално је да се човек мртвима не враћа.

Чедвик се сажуо, подигао црну кожни

торбу у којој се налазио накит и бацио је на кревет.

— Ево ти, забављај се!
 У себи је мислио: кроз пет минута обојица ће бити мртви! Довољно је да их позovem телефоном...

Тада је зачуо Мерин ужасан крик и нагло се окренуо. Она је клечала испред кревета и рукама претурала по накиту.

— Шта је, Мери?

— Погледај само!

Дохватио је једну накитицу, погледао и одбацио.

— Лажна! — рече бесно.

— Не само накитица. Цео накит је лажан.

Ово је накит за карневал, Џеф. Твоји фини пријатељи мора да су заменили торбе.

Мери се усправила. Очи су јој севале.

— Они имају накит а ми смо остали празних руку. Дозволи ми да те преваре два прљава мала лупежа.

Чедвик је подигао телефонску слушалицу.

— Нико ме неће насамарити — рече раздражено. — Нико!

Почео је да окреће бројеве. На срећу број је био дугачак и Мери је имала времена да руком притисне виљушку и тако прекине везу.

— Јеси ли ти луд, Џеф? Па добро, бомба ће их разнети — и — шта даље? Пет минута пошто бомба експлодира, око куће ће све врвети од полицајаца. Нећеш никада доћи до накита.

Чедвик је и против воље морао да призна да је била у праву. Умало да га бесније навео на непромишљен поступак. Прво је морао да добије накит, а после ће још имати времена да се обрачуна са лупежима. Лагано је спустио слушалицу.

— Паметна си ти глава, Мери. Напред, дакле, да доведемо ствар у ред. Ти ћеш возити кола и чекаћеш ме пред кућом. Можда ћемо морати хитно да се изгубимо.

Пре него што су Чедвик и Мери напустили хотелску собу требало је урадити још само једну маленкост: Чедвик је на цев револвера причврстио пригушивач.

Мери је брзо возила. Тренило им је само 15 минута да стигну у други крај града. Мери је зауставила кола.

Чедвик рече:

— Остави мотор да ради! — и ишчезе у капији.

Мери је полако бројала до сто а тада је изишла из кола, прешла преко улице и ушла у телефонску кабину. Убацила је новац и окренула број који је од пре 24 сата знала напамет. При томе је стално гледала у кућу. Тако је видела како је изненада кроз један прозор сукнула ватра.

Смешила се.

Тада се вратила колима, машила се иза леђа и извукла црну кожни торбу. Отворила ју је. Први накит био је ту, вреди 120.000 долара. Уздахнула је с олакшањем и потерала кола.

СКУПОЦЕНИ ПУТНИЦИ

Два делфина „Синдбад и „Скипер“ путују авионом. Особље авиона више пази њих него путнике. Сваки од њих је тежак по 150 килограма. Треба их стално подивати водом за време лета од Америке до Антверпена, где имају нов ангажман. На путу су животине добијале и инјекције за циркулацију крви да би могле да издрже летење на великој висини. Иначе делфини су се добро осећали тек у базену са морском водом који је био за њих припремљен у Палати спорта у Антверпену.

ДО ОЛИЛО СЕ У... ДОГДИЛО СЕ У... ДО ОЛИЛО СЕ У...

...Јоркширу. Када је дирекција пошта обавестила Кларенса Биркбека, стручњака за оправку телевизора, да за своју нову радњу привремено не може да добије телефон, он се обратио једном одгајивачу голубова. Уз његову помоћ Биркбек је уредио поштанску службу: голубови писмоноше разнесе његову пошту и доносе му писма.

...Мичигену. Мађионичар Малколм Кембел остао је без свог чаробног орота: неко му га је украо у паузи између две његове тачке. Крадљивац је вероватно доживео изненађење јер су се у тајним ценовима орота налазили живи голубови. Мађионичар је отишао на присилан одмор — док му не сашију нов оротач.

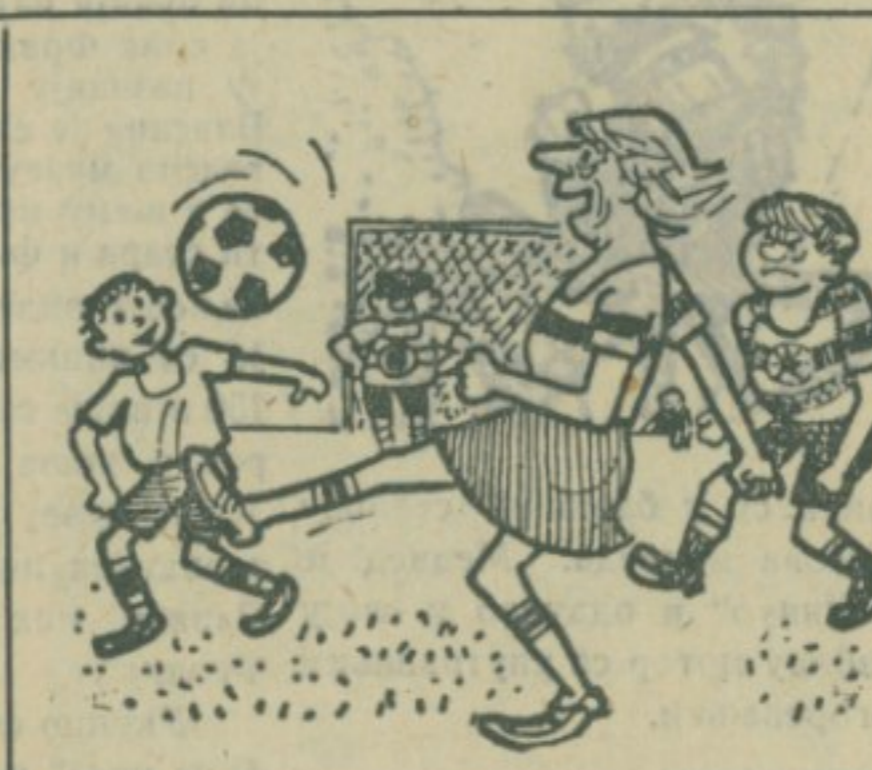
...Сиднеју. У спаваоници и боса прошла је једна десетогодишња девојчица кроз многе улице града а да је нико није зауставио. Ноћни пролазници радознали су се освртали за девојчицом која је затворених очију корачала. Тек после пет часова ходања девојчица се у једном предграђу — пробудила. Сањала је да је у кући избио пожар.

...Лос Анђелосу. Полиција је гонила један аутомобил без возача који је пакленом брзином јурио ауто-страдом. „Авентишки“ аутомобил најпре је покосио једну таблу са саобраћајним знаком, скренуо се пута и зауставио се у густој живој оградни. Из кола су изишли, бледи али неповређени, осмогодишњи Вејн Венер и његов седмогодишњи брат.

...Лондону. Шеснаестогодишња Шерон Рејпер и седамнаестогодишња Саидра Блејк играле су непрекидно 41 час и тиме поставиле светски рекорд у дужини играња. У част те победе њихови вршњаци организовали су — игранку. Не треба ни рећи да се победнице нису баш обрадовале таквој свечаности: нису одиграле ниједну игру.

...Пенсилванији. Спортисткиња Една Крафорд сапела се за време једне фудбалске утакмице, пала и тешко повредила кук тако да су морали да је однесу у болницу. Тако је њен клуб, који се састоји од четрнаестогодишњих дечака, привремено остао без свог десног бека. Лекарима кажу да ће се болесница брзо опоравити. Една има 81 годину.

...Бразилу. Једну пошиљку која се састојала од 474 питома зеца задржала је царина јер пропратни документи нису били у потпуном реду. Док је увозно предузеће уложило жалбу и док је управа царине донела одлуку и доставила је својим органима и увознику, број ових љупких животиња порастао је на преко 2000.

...Саутемпону. Седамнаестогодишњи студент Тони Фиг тренира за светско првенство у једењу банана. Досадашњи рекорд, који је држао један лондонски полицајац, износио је 40 банана поједених за 40 минута. Тонијев циљ је да постигне просечну брзину од 20 секунди за једну банану. Његово преимућство: он и иначе радо једе банане.

БИК КОЈИ СЕДИ

ИЗВИДНИЦА ПОНИ ИНДИЈАНАЦА ЧУЛА ЈЕ ДА СЕ СИЗУКСИ ПРИБЛИЖАВАЈУ...

... А ОВИ СУ НАДИРАЛИ НЕ МАРЕЊИ ЗА СТРЕЛЕ КОЈЕ ЈЕ НЕПРИЈАТЕЉ ИЗБАЦИВАО НА ЊИХ...

... И УСПЕЛИ СУ ДА ПОТИСНУ ПОНИЈЕ...

ОНИ, МЕЋУТИМ, НИСУ ЗНАЛИ ДА ГЛАВНИНА ПОНИЈА ТЕК ТРЕБА ДА ПРИСТИГНЕ...

У СРЕД ОКРШАЈА ЈЕДНА СТРЕЛА ЈЕ ПОГОДИЛА КОЊА МАЛОГ ИНДИЈАНЦА...

ДЕЧАК ЈЕ ЗНАО ДА ЋЕ ДРУГА СТРЕЛА ПОГОДИТИ ЊЕГА... АКО ГА НЕПРИЈАТЕЉ ПРИМЕТИ...

ТОРЕАДОРИ АЛЕКСАНДРУ ФЛЕМИНГУ

Пред мадридском ареном, где се приређују борбе с биковима, постављен је споменик проналазачу пеницилина Александру Флемингу. Споменик су подигли тореадори из својих средстава а у знак захвалности, јер се број смртних случајева од задобијених рана у знатној мери смањило откада су се појавили антибиотици, од којих је први био пеницилин.

НАЈДУБЉА КЛИСУРА

На површини наше планете не може се наћи клисура широка 30 метара и са стенама високим око пет километара. Међутим, за време катаклизми које су се дешавале пре неколико стотина милиона година оваква појава није била реткост. Али, недавно су овакву пукотину пронашли енглески и амерички океанолози, али не на површини Земље него у морским дубинама поред обале Бурме. Клисура се протеже по дну Индијског океана на стотине километара и то готово у правој линији.

ТРГОВАЧКА ПСИХОЛОГИЈА

Шефови одећака велике Њујоршке робне куће „Мејси“ обавезни су да у посебну свеску уписују случајеве муштерија које разгледају робу а ништа не купе. Уз забелешку шефови треба да унесу и своје мишљење о разлогу муштеријиног понашања. Недавно је једна достојанствена госпа у годинама дуго разгледала црне хаљине али ништа није купила. Шеф одсека записао је свој радни дневник: „У 15,30 часова муштерија је разгледала црне хаљине и ништа није купила. Муж је вероватно још жив“.

МЕАВЕА — РУШИЛАЦ

Аутоматска радио-метеоролошка станица на Пјагановом рту у Охотском мору изненада је престала да одашље сигнале. Хидрометеоролози који су дошли да отклоне квар от-

МЛЕКО У ЦЕВИМА

У робној кући на периферији града Науен (НДР) млеко се продаје читав дан, мада га нико ни у зради ни крај ње не може видети ни у флашама нити у кантама. Са најбли-

жег пољопривредног добра оно се транспортује цевима од пластичне масе. Дужина полетиљених цевки износи готово 5 км.

ПОСЛЕДЊИ СНЕГ У АЛПИМА

ПОСЛЕДЊИ СНЕГ

Последњи снег нестаје и на највишим планинама. Три глав, највиши планински врх у нашој земљи, и његова ближа околина последњи ће се опростити од снега негде крајем јуна. Међутим, на њеним местима од сунца магле чекаће нови снежни покривач и неће угледати светлост летњих дана.

Опера за три дана

Италијански оперски импресарио Барбаја позвао је једном у госте Росинија. Ставио му је на располагање своју раскошну кућу у Напуљу где је Росини могао да позива своје пријатеље у госте. У замену за ово, Росини је требало да напише — нову оперу.

Композитор је радо прихватио ове услове, али на стварање нове опере није ни мислио. Опомене Барбаје нису на њега утицале. Тада је Барбаја принудио Росинија да склопи уговор на основу кога је Росини био дужан да напише оперу у року од шест месеци.

Прошло је пет месеци, а Росини није ни почео да пише оперу. Барбаја се досетио како да га присили: закључао га је у собу с клавиром и рекао му да га неће пустити све док не испуни уговор. Композитор је морао да се лати пера. Предвече истог дана он је написао увертиру за оперу коју је назвао „Отело“. Следећег дана написао је први чин, а три дана касније опера је била готова. Барбаја је одмах предузео ангажовање глумца и оркестра. Осам дана после композиторовог „заточења“ опера „Отело“ била је први пут стављена на сцену напуљског позоришта, где је изазвала велико одушевљење.

Исте 1816. године Росини је за 13 дана написао оперу „Севиљски берберин“. Композитор је тада имао свега 24 године.

РЕСТОРАН — МУЗЕЈ

Недалеко од катедрале Нотр Дам у Паризу налази се ресторан „Сребр на кула“ у чијим се подрумима чувају најбоља и најстарија вина Француске, земље коју називају домовином вина. Власник је свој ресторан прогласио музејом због тога што се у њему могу не само добити стара и fina француска вина већ и видети боце-реликвије са винама наточеним пре 150 и више година. Оне се, наравно, више не продају. Ресторан-музеј има и свог конзерватора познатог у целом Паризу под именом „месје Феликс“.

Укупно се у подруму „Сребрне куле“ налази 120.000 најстаријих француских вина. Међу њима се истичу боце „Бордоа МДЦ“ пуњене 1858, односно пре готово 110 година. Сто годишњак је и једно пенушава бело вино из околине Бордоа МДЦ“ пуњене 1858, односно има вина из 1870. године, чувени су „сотери“ и „шато-

иквем“ из 1871. године а затим сјајна вина из 1874. и 1893. године.

Има и старијих вина али она нису најбоља. Један коњак и „Кло ди Грифије“ произведени су пре револуције 1788. године, док фини шампањац „Ложи де Сервол“ потиче из 1707. године. Али зато гости који имају новца напретек могу да купе шамбертен из 1865, вужо из 1870. и „романе“ из 1874. године, којих још има за потрошњу.

ЈАКОВСКА КАПИЦА

ЖИВИ СВЕТ НАШЕГ ЈАДРАНА

Можда ћете овог лета отићи на море? Има ли ишта лепше и пријатније после дугих школских дана, од сунца, ваздуха, воде, одмора и разоноде? Али на мору можете и много да научите. У првом реду да упознате живи свет нашег мора, који је толико различит од онога на копну. У то се можете уверити већ на први поглед, ако се, кад стигнете на море, мало боље загледасте у бистру, зелену морску воду. Ту ћете видети читаве ливаде па и шуме воденог биља и цвећа, а међу њима разноврсне животиње. А многе од тих биљака и нису биљке, него животиње.

Једна од првих животиња необична изгледа коју ћете угледати у мору јесте морски краставац или трп, како га у приморју зову. Обично их је више на једном месту. Личе на дебеле кратке црне кобасице. Леже дено, готово непомично у плићак, на дну. Покрећу се тако споро да се то једва види. Тело им је једноставно, да једноставније не може бити. Труп им је мек и ваљкаст, на једном крају имају уста, на другом отвор за избацивање несварене хране. Свој дебели трбух напуне песком и муљем, храна им је и биљни и животињски трулеж. Ако вам се не гадати да ухватите морског краставца у руку и притиснете, из њега ће прснути млаз воде. Ако га притиснете јаче, он ће избацивати целу утробу. И то му неће ништа шкодити, јер ће му после израсти нова. Ако случајно остане на суво, мало ће се сасушити, али кад са плимом опет доспе у море, брзо ће се опоравити. У Кини и Јапану једу сушене морске краставце.

На истим местима где има морских краставца, можете видети и морску звезду. Она је тако карактеристична облика да ћете је одмах познати. Има пет кракова и мало је живља од морских краставца. Она по дну купи морске пужиће, шкољке, морске јеве и њима се храни. Иако јој је тело меко, у мишићима

има толику снагу да може да отвори и најтврђу шкољку. Ако је ухватите за један крак, он ће се откунути, али без велике штете по животињу, јер ће јој израсти нови. Морских звезда има више врста. Од обичних до крвавих и виторукних, код којих су

МОРСКЕ САСЕ НИСУ БИЉКЕ, НЕГО ЖИВОТИЊЕ ИЗ РОДА КОРАЛА. ОНЕ НЕМАЈУ ЧВРСТ, КРЕЧЊАЧКИ СКЕЛЕТ. КАО КОРАЛИ ОД КОЈИХ СЕ ИЗРАЂУЈУ РАЗНИ УКРАСНИ ПРЕДМЕТИ

кракови дугачки као змије. Ретко се које дете врати са летовања на мору без осушене морске звезде, коју понесе за успомену. Морски жеж је животиња са којом можете имати непријатно познанство ако негде у морском песку нагазите на њега голом ногом. Убод ње-

гових бодљи је врло болан. Да зло буде веће, обично одломци бодљи остану у рани. Зато пазите кад газите по морској води, макар и на пешчаној плажи. Најбоље је да имате на ногама патике. Морски жеж је лоптастог облика, сав начичкан бодљама

деца такође радо понесу кући као успомену на море.

Ако путујете бродом по лепом времену, а морска је површина мирна, у провидној морској води сасвим близу површине можете видети чуд новате животиње, које лебде у води као неки падобранци. То су медузе или клобуци. Оне најпознатије личе на отворени кишобран. Тело им се састоји од провидне пихтијасте масе, која садржи 95% воде. Ако таласи избаце медузу на обалу, а сунце пригреје, од ње убрзо неће остати ништа сем нејасног обриса на песку јер ће се сва испарити. Ако доћете у додир са њеним љгавим телом, можете се опећи као од коприва.

Ставите ли маску и заронити у мало већу дубину, међу хридицама ћете спазити читаве леје дивнога цвећа разних боја, од јаркоцрвене до жуте и зелене. Али то није цвеће, већ животиње из породице корала. Зову их „морске сасе“. Обично живе у већим колонијама. Хране се ситним животињцама, које хватају својим трептаљкама. Прави корали имају чврст скелет од кречњака и живе непокретни. Најлепши је црвени корал, који изгледа као црвена грана са белим цветовима. Међутим, ти бели цветови су праве животињце, корални полипи. Од чврстог скелета изграђују се разни украси. Корали живе у дубини, у већим колонијама, а у тропским морима стварају читаве гребене и острва — атоле.

У мору можете да наиђете и на сунђере или спужве. И то су живи организми, који врло мало личе на сунђер, којим су се некада брисале школске табле. Оно што ми називамо сунђер није ништа друго него жилави скелет животиње која живи прирасла за морско дно одакле га ваде гњурици посебним виљушкама. Затим се сунђери гњече да испадну кречњачке иглице, перу, суше и продају. Данаас се, додуше, за брисање школских табли више употребљавају сунђери од синтетичких маса, па ипак мор-

ке сунђере још ваде на неколико места у Јадранском мору где они стварају читаве подводне шуме.

МЕДУЗА ИЛИ КЛОБУК

Сигурно нема детета које са мора не понесе као успомену читаву малу збирку разноврсних љуштурских пужића и шкољки, које покупи на плажама и хридицама обала. Пужева и пужића има у мору много. На каменитој обали највише се налазе припадници приљепак. Волак има кућицу као од порцулана, која личи на мали буздован. Од овога пужа добивали су стари Грци и Римљани дивну црвену боју звану гримиз или пурпур. Пужић пузлатка има много рупица на ободу љуштуре. Пуж вретенар, као што му и само име каже, личи на мало вретено.

Шкољки у мору такође има много и њихове седефасте љуштуре деца нарочито воле. У Јадранском мору, истина, нема бисерних шкољки какве живе у Индијском океану, али зато има шкољки ко-

је се једу. Најпознатија и најтраженија међу њима је каменица или острига, која се и вештачки гаји на неколико места у Јадранском мору. Једе се и шкољка дагња, велика свега осам сантиметара, која се у мору причвршћује нитима које се зову „морска свила“. Да не доћете у неприлику, рећи ћемо вам одмах да се остриге не приређују за јело, него се једу пресне преливане са мало лимуна.

Од осталих шкољки лепа је јакковска капица са лепезастом љуштуром, затим срчанка са паралелним шарама на љуштури. Шкољка сврдлара је, опет, интересантна по томе што може да буши чак и камење. Али највећа и најлепша шкољка нашег Јадрана је периска, са дугачком и

ВОЛАК

узном љуштуром, која може да буде велика и до 70 сантиметара. Живи у већим дубинама. Она је заиста најлепша успомена са летовања на нашем мору.

ЗАЉУБЉЕНИ НИЛСКИ КОЊ

У ротердамском Зоолошком врту влада јутарња тишина. Нилски коњи непомично леже у води. Само с времена на време један од њих лагано се диже на површину. Дубок удах — и огромно тело поново нестаје у прохладној води.

Као и сви остали, спава и млади хипопотам Џуп. Свага, све док се не зачује трубни сигнал с оне стране где су смештени слоновци, док до јарка који дели царство слоновца од царства нилских коња не стигне, трупућући, дугоноса Џужова пријатељица. Тада се из воде диже сива громада и Џуп хита слоници у сусрет. Отворивши широм чељуст и ставивши предње ноге на камену ограду, нилски коњ чека почетак игре. Потаншавши га најпре пријатељски по глави, слоница му завлачи своју сурлу у чељуст. Џуп, претварајући се да хоће да је угризе, опрезно склапа зубе око сурле.

Колико год је Џуп пажљив и мирољубив у свом понашању према слоници, толико је агресиван у односу на људе. Једном је слоница случајно упала у ров с водом и Џуп никако није дозвољавао чуварица да јој приђу. Сваки пут кад су људи покушали да приђу и извуку слоницу, на њих би претећи полетео, широм отворених чељусту, живи тежак. Уопште узев, између људи и нилских коња има не-

упоредиво мање поверења него између нилских коња и слоновца. Рекло би се да у тим односима величина и тонажа играју знатну улогу.

Понекад Џуп „добие“ од своје пријатељице: када јој игра досади, она га удари сурлом, а такав ударац добро осети чак и један нилски коњ. Али, он се не вређа: сутрадан он опет стоји крај ограде и отворених чељусту чека да слоница дође и почне свакодневну игру.

ДУГ ВРАЋЕН СА »ЗАДРШКОМ«

Виљем Томасен, председник општине града Ротердама, који је недавно званично боравио у Њујорку искористио је ту прилику да изравна један стари дуг. Свом њујоршком колеги Џону Линдсеју предао је коверат с петнаест долара (19.750 динара) које је, како је објаснио, холандски морепловац Петер Минит 1626. године омашком заки-

нуо када је од Индијанаца купио острво Менхети, „срце“ данашњег Њујорка.

Наиме, Минит је читаво острво купио за 60 гулдена који су били прерачунати у 24 долара. Пошто данас 60 гулдена вреде 39 долара, председник ротердамске општине је ту разлику, додуше са закашњењем, измирио.

МАГАЦИН ЈЕДНЕ АЈКУЛЕ

Прошле јесени један рибар из Калифорније уловио је ајкулу врсте тигар. Када ју је распустио, у утроби је нашао: једног галеба, две патке, неколико великих риба, више ме-

талних предмета, две даске, део аутомобилске гуме, сребру огрлицу, једну женску ципелу и на крају — појас за спасавање.

Семафори и патриотизам

Кинески семафори, код којих по новој одлуци зелена боја значи „стој“, а борбена црвена „напред“ имају већ одавно неку врсту претходника у њујоршком предграђу Типерери Хил где живе искључиво досељеници из Ирске. Док је свуда у свету распоред боја на семафорима црвено, наранџасто, зелено, на семафорима у Типерери Хилу на врху је зелена светлијка а црвена на дну. Јер, ниједна боја не сме бити изнад зелене, националне боје родољубивих Ираца.

ОТВОРИ ОЧИ

НА УЛИЦИ

Мама са синчићем у колицима нашла се на сред улице и закрчила саобраћај. Возачи аутомобила се љуте, мама је збуњена, само се синчић не узбуђује. Саобраћај је зауставио мајку и она и објашњава им ка

ко и на којем месту треба прелазити улицу. Ту сцену посматрају два илустратора и обојица су је напратили. Само, њихови цртежи разликују се у десет појединости. Можете ли да их откријете?

ОДГОВОР:

1 — саобраћајница; 2 — светофор; 3 — пешачки прелаз; 4 — саобраћајна знаменка; 5 — саобраћајна знаменка; 6 — саобраћајна знаменка; 7 — на крову; 8 — на крову; 9 — на крову; 10 — на крову; 11 — на крову; 12 — на крову; 13 — на крову; 14 — на крову; 15 — на крову; 16 — на крову; 17 — на крову; 18 — на крову; 19 — на крову; 20 — на крову; 21 — на крову; 22 — на крову; 23 — на крову; 24 — на крову; 25 — на крову; 26 — на крову; 27 — на крову; 28 — на крову; 29 — на крову; 30 — на крову; 31 — на крову; 32 — на крову; 33 — на крову; 34 — на крову; 35 — на крову; 36 — на крову; 37 — на крову; 38 — на крову; 39 — на крову; 40 — на крову; 41 — на крову; 42 — на крову; 43 — на крову; 44 — на крову; 45 — на крову; 46 — на крову; 47 — на крову; 48 — на крову; 49 — на крову; 50 — на крову; 51 — на крову; 52 — на крову; 53 — на крову; 54 — на крову; 55 — на крову; 56 — на крову; 57 — на крову; 58 — на крову; 59 — на крову; 60 — на крову; 61 — на крову; 62 — на крову; 63 — на крову; 64 — на крову; 65 — на крову; 66 — на крову; 67 — на крову; 68 — на крову; 69 — на крову; 70 — на крову; 71 — на крову; 72 — на крову; 73 — на крову; 74 — на крову; 75 — на крову; 76 — на крову; 77 — на крову; 78 — на крову; 79 — на крову; 80 — на крову; 81 — на крову; 82 — на крову; 83 — на крову; 84 — на крову; 85 — на крову; 86 — на крову; 87 — на крову; 88 — на крову; 89 — на крову; 90 — на крову; 91 — на крову; 92 — на крову; 93 — на крову; 94 — на крову; 95 — на крову; 96 — на крову; 97 — на крову; 98 — на крову; 99 — на крову; 100 — на крову.

1 — саобраћајница; 2 — светофор; 3 — пешачки прелаз; 4 — саобраћајна знаменка; 5 — саобраћајна знаменка; 6 — саобраћајна знаменка; 7 — на крову; 8 — на крову; 9 — на крову; 10 — на крову; 11 — на крову; 12 — на крову; 13 — на крову; 14 — на крову; 15 — на крову; 16 — на крову; 17 — на крову; 18 — на крову; 19 — на крову; 20 — на крову; 21 — на крову; 22 — на крову; 23 — на крову; 24 — на крову; 25 — на крову; 26 — на крову; 27 — на крову; 28 — на крову; 29 — на крову; 30 — на крову; 31 — на крову; 32 — на крову; 33 — на крову; 34 — на крову; 35 — на крову; 36 — на крову; 37 — на крову; 38 — на крову; 39 — на крову; 40 — на крову; 41 — на крову; 42 — на крову; 43 — на крову; 44 — на крову; 45 — на крову; 46 — на крову; 47 — на крову; 48 — на крову; 49 — на крову; 50 — на крову; 51 — на крову; 52 — на крову; 53 — на крову; 54 — на крову; 55 — на крову; 56 — на крову; 57 — на крову; 58 — на крову; 59 — на крову; 60 — на крову; 61 — на крову; 62 — на крову; 63 — на крову; 64 — на крову; 65 — на крову; 66 — на крову; 67 — на крову; 68 — на крову; 69 — на крову; 70 — на крову; 71 — на крову; 72 — на крову; 73 — на крову; 74 — на крову; 75 — на крову; 76 — на крову; 77 — на крову; 78 — на крову; 79 — на крову; 80 — на крову; 81 — на крову; 82 — на крову; 83 — на крову; 84 — на крову; 85 — на крову; 86 — на крову; 87 — на крову; 88 — на крову; 89 — на крову; 90 — на крову; 91 — на крову; 92 — на крову; 93 — на крову; 94 — на крову; 95 — на крову; 96 — на крову; 97 — на крову; 98 — на крову; 99 — на крову; 100 — на крову.

КАКО СЕ ЗОВЕ?

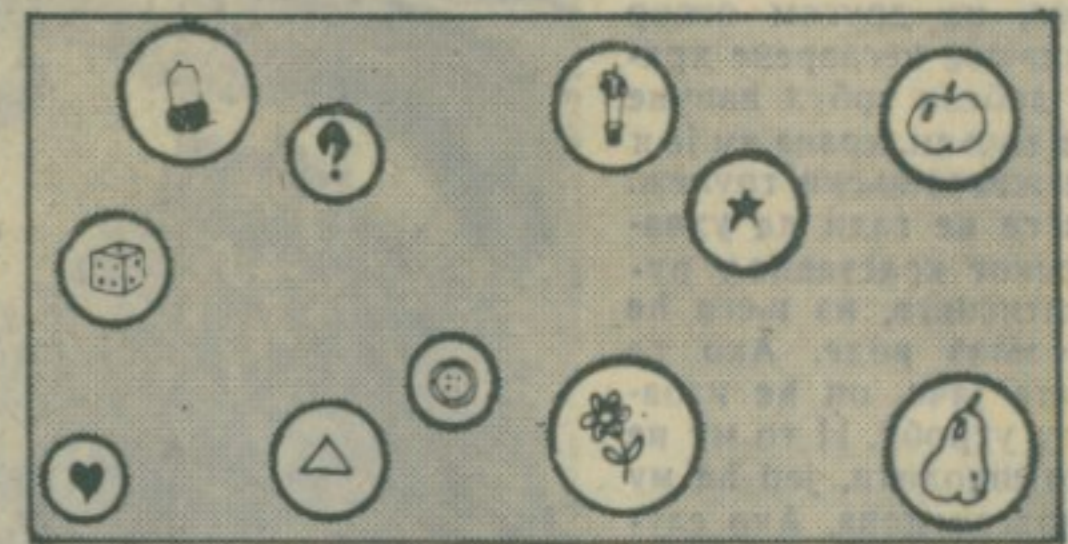
Као што вероватно већ знате, звезде су груписане у сазвезђе и класифициране по величини. Међутим, звезде на нашем цртежу разликују се по величини. Зато ако хоћеш да сазнаш како се зове ово ново „сазвез-

ђе“, спој оловком све тачке које се налазе у центру и то од најмање до највеће звезде.

ОДГОВОР:

Као што већ знаш, звезде су груписане у сазвезђе и класифициране по величини. Међутим, звезде на нашем цртежу разликују се по величини. Зато ако хоћеш да сазнаш како се зове ово ново „сазвез-

ПРОВЕРИ МОЈ ЗАПАЖАЊА

НЕОБИЧНА ПОВОРКА

Да би проверио твоје знање из географије наш илустратор је јачама из разних крајева Земљине кугле намерно заменио „парипе“. Покажи му да и без нашег одговора можеш да се снађеш. Ако си још мали и ниси у школи учио о тим земљама, потражи решење задатка у нашем одговору.

ОДГОВОР

1. Разлика је у боји. 2. Разлика је у боји. 3. Разлика је у боји. 4. Разлика је у боји. 5. Разлика је у боји. 6. Разлика је у боји. 7. Разлика је у боји. 8. Разлика је у боји. 9. Разлика је у боји. 10. Разлика је у боји. 11. Разлика је у боји. 12. Разлика је у боји. 13. Разлика је у боји. 14. Разлика је у боји. 15. Разлика је у боји. 16. Разлика је у боји. 17. Разлика је у боји. 18. Разлика је у боји. 19. Разлика је у боји. 20. Разлика је у боји. 21. Разлика је у боји. 22. Разлика је у боји. 23. Разлика је у боји. 24. Разлика је у боји. 25. Разлика је у боји. 26. Разлика је у боји. 27. Разлика је у боји. 28. Разлика је у боји. 29. Разлика је у боји. 30. Разлика је у боји. 31. Разлика је у боји. 32. Разлика је у боји. 33. Разлика је у боји. 34. Разлика је у боји. 35. Разлика је у боји. 36. Разлика је у боји. 37. Разлика је у боји. 38. Разлика је у боји. 39. Разлика је у боји. 40. Разлика је у боји. 41. Разлика је у боји. 42. Разлика је у боји. 43. Разлика је у боји. 44. Разлика је у боји. 45. Разлика је у боји. 46. Разлика је у боји. 47. Разлика је у боји. 48. Разлика је у боји. 49. Разлика је у боји. 50. Разлика је у боји. 51. Разлика је у боји. 52. Разлика је у боји. 53. Разлика је у боји. 54. Разлика је у боји. 55. Разлика је у боји. 56. Разлика је у боји. 57. Разлика је у боји. 58. Разлика је у боји. 59. Разлика је у боји. 60. Разлика је у боји. 61. Разлика је у боји. 62. Разлика је у боји. 63. Разлика је у боји. 64. Разлика је у боји. 65. Разлика је у боји. 66. Разлика је у боји. 67. Разлика је у боји. 68. Разлика је у боји. 69. Разлика је у боји. 70. Разлика је у боји. 71. Разлика је у боји. 72. Разлика је у боји. 73. Разлика је у боји. 74. Разлика је у боји. 75. Разлика је у боји. 76. Разлика је у боји. 77. Разлика је у боји. 78. Разлика је у боји. 79. Разлика је у боји. 80. Разлика је у боји. 81. Разлика је у боји. 82. Разлика је у боји. 83. Разлика је у боји. 84. Разлика је у боји. 85. Разлика је у боји. 86. Разлика је у боји. 87. Разлика је у боји. 88. Разлика је у боји. 89. Разлика је у боји. 90. Разлика је у боји. 91. Разлика је у боји. 92. Разлика је у боји. 93. Разлика је у боји. 94. Разлика је у боји. 95. Разлика је у боји. 96. Разлика је у боји. 97. Разлика је у боји. 98. Разлика је у боји. 99. Разлика је у боји. 100. Разлика је у боји.

УМЕШ ЛИ ДА ТЕЛЕФониРАШ?

ВОДИТИ ОБИЧАН ТЕЛЕФОНСКИ РАЗГОВОР НИЈЕ ЈЕДНОСТАВНО. ТО НАМ ЧЕСТО ПОКАЗУЈУ ПРИМЕРИ ИЗ НАШЕ ОКОЛИНЕ. ЗБОГ ТОГА СМО РЕШИЛИ ДА ОБЈАВИМО ОВАЈ ТЕСТ НАМЕЊЕН НАШИМ МЛАДИМ ЧИТАОЦИМА. НА СВАКО ПИТАЊЕ ТРЕБА УСМЕРИТИ ОДГОВОРИТИ СА ДА ИЛИ НЕ. АКО ТРЕБА НЕКОГ ДА ПОЗОВЕШ ТЕЛЕФОНОМ

1. Тражиш ли дозволу од родитеља или од домаћице ако се налазиш у туђој кући?

2. Кад се јави говорник, кажеш ли му прво своје име и презиме и разлог зашто га зовеш или питаш само: „Ко је тамо?“

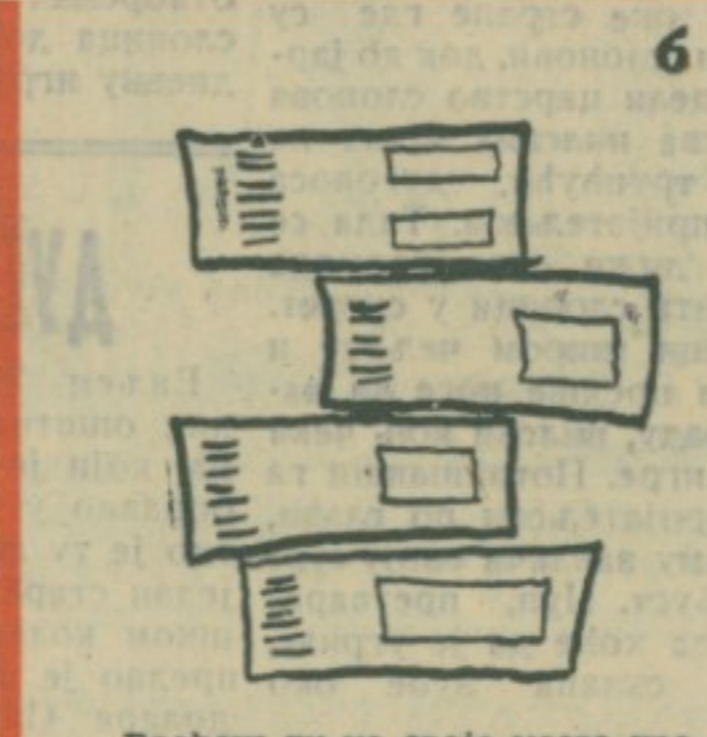
3. Сматраш ли да ти телефон може пружити велику помоћ у невољи, кад си болестан, кад треба да пренесеш неку хитну поруку итд.

4. Мислиш ли да се за време разговора можеш гласно смејати, сваћати, чак и ако си сам у соби.

5. Водиш ли рачуна колико дуго разговараш?

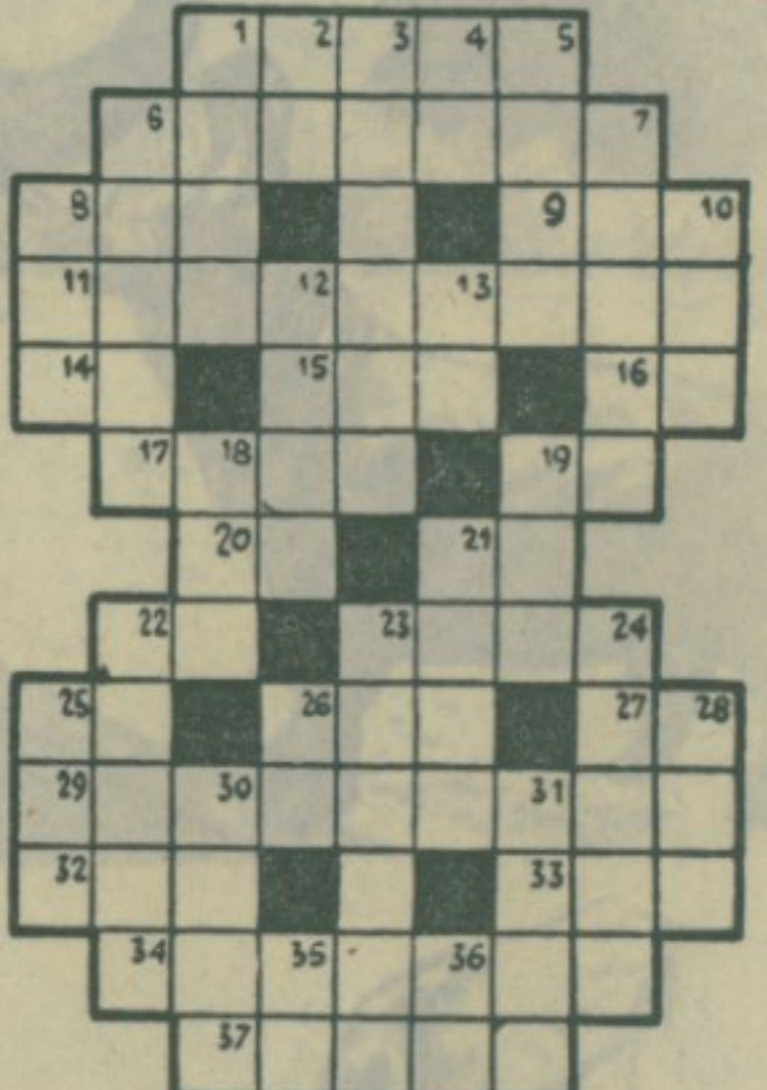
6. Враћаш ли на своје место уредно склопљен телефонски именик, поготову ако се налазиш у туђој кући или јавној говорници?

■ УКОЛИКО ИМАШ ВИШЕ „ДА“ НЕГО „НЕ“, ЗНАЧИ ДА ЗНАШ КАКО ТРЕБА ДА СЕ ПОНАШАШ И УМЕШ ДА РАЗГОВАРАШ.

■ АКО ИМАШ ВИШЕ „НЕ“ НЕГО „ДА“, ПРОЧИТАЈ ЈОШ ЈЕДНОМ ОВАЈ НАШ ТЕСТ. УВЕРЕНИ СМО ДА ВЕШ ИЗВУБИ НЕКУ ПОУКУ ИЗ ЊЕГА.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) француски сликар и уметнички критичар (1861—1942); 2) североамерички књижевник („Америчка трагедија“); 3) целокупно; 4) чврсто стање воде; 5) позоришни комад Вернадра Шоа; 6) немачки предлог; 7) одјек; 8) врста јапанског позоришног комада; 9) моторно возило; 10) лична заменица; 11) предлог; 12) зачини; 13) аутомобилска ознака за Шабац; 14) град у Француској; 15) лична заменица; 16) плочица којом ду; 17) музичка нота; 18) игра хокеја на леду; 19) славни старорпчки комедиограф; 20) поклон; 21) свеза; 22) врста источњачке луле; 23) врста аустралијског малог торбара.

Усправно: 1) мање узвишење; 2) музичка нота; 3) савезна држава САД; 4) два сугласника; 5) енглески песник, један од највећих лиричара (1792—1822); 6) река у СССР; 7) подручја; 8) бања у Белгији; 9) данце; 10) шил; 11) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона; 12) река у Босни; 13) музички израз; 14) део мушке одеће; 15) речна риба; 16) направа за извлачење течности из бурета; 17) панталоне; 18) несрећа; 19) скраћеница на крају писма; 20) узвик; 21) држава у Азији; 22) хидроцентрала у Словенији; 23) прчко слово; 24) елиптична звезда.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА
Водоравно: 1) Арт, 4) као, 7) Велс, 9) Прим, 10) азот, 11) рало, 12) момак, 14) „Обломов“, 16) ареал, 17) вал, 19) кл, 20) шил, 22) ја, 23) рој, 25) јунак, 27) Велебит, 30) јурши, 32) Едип, 34) „Јама“, 36) зона, 37) авет, 38) Ана, 39) ада.
Усправно: 1) аван, 2) рез, 3) пломбе, 4) Краков, 5) Аил, 6) омот, 8) Столиц, 9) грам, 13) Молијер, 14) Орлоп, 15: вајат, 16) акр, 18) лак, 21) Бубица, 24) Јејина, 26) Нишава, 28) луна, 29) веза, 31) Гага, 33) Дон, 34) ...

ТЕНКОМ ИСПОД РЕКЕ

Касно по подне 10. септембра 1944. године Вили Берг је стигао до реке Мозел код Флевиња у Француској. Берг је био тенкиста Треће армије генерала Патона. Изгубивши везу са својом јединицом, каплар је изашао из тенка који је раније заробио од Немаца да би се оријентисао. Али чим је ступио на земљу, нашао се пред упереном пушком америчког наредника. Берг је имао муке да га убеди да је и сам Американца и да је успео да заплени немачки тенк. Када је наредник најзад поверовао, испричао је Бергу да је остао као веза једног америчког батаљона који се управо пребацивао преко моста који Немци случајно нису порушили.

Док су њих двојица разговарали, с друге стране реке отворена је на Американце жестока паљба а они нису имали где да се склоне.

— То је заседа! викнуо је наредник.

Било је јасно да је батаљон осушен на пропаст: док су Американци представљали идеалну мету, сами нису видели непријатеља и нису знали на кога да пуцају. А у близини није било ниједне јединице која би им могла помоћи.

— Можда бих ја могао да их спасем, наредниче?

Овај га је погледао с неверицом.

— Мој тенк може да иде испод воде као подморница, наставио је каплар. Могао бих да пређем с друге стране и изненадим Немце.

ТЕНКОВИ-ПОДМОРНИЦЕ

Наредник га је и даље посматрао с неповерењем. Колико он зна тенк не може да иде испод воде. И уопште мало је ко то знао.

Пре избијања другог светског рата Хитлер је затражио од својих војних конструктора да направе тенкове који ће моћи да иду испод воде као подморница тако да их непријатељ не би могао при-

метити пре него што се појаве пред самом обалом. Од многих пројеката усвојена су два. Код лакших тенкова додавана су два гумена цака помоћу којих је тенк успевао да се одржи на води док се у исто време кретао напред. Али како су тенкови типа „Тигар“ били искувише тешки да би се могли одржати на води, код њих је примењен други принцип. Уместо да плове по води, они су просто ишли по дну реке као по земљи.

Тенк је био тако добро заштићен да вода нигде није могла да продре унутра. Дугачко цево које се налазило у тенку снабдевало је посаду ваздухом. Гасови су избијали кроз специјалне вентиле кроз које вода споља није могла да продре. Купола и отвори на митраљезима и топу били су покривени нарочитим гуменим навлакама које су се скидале кад би тенк поново ступио на чврсто тло. Најважније је било то да се тенк није могао заглибити у муљу реке јер је био тако подешен да га једва додирује.

Берг је заробио један такав тенк пошто је свој изгубио у једном окршају с Немцима. Он је био једини члан посаде и његов тенк је служио за разношење разне опреме од јединице до јединице. Немачки знак на тенку обезбеђивао га је од непријатељских заседа. Али у том кретању од јединице до јединице Берг је изгубио везу са својом јединицом и тако се нашао сам на обали Мозела.

САМ У НАПАД

У време док се све то дешавало са Бергом, Трећа армија под командом генерала Патона прешла је за 16 дана око пет стотина километара. У тој брзини Патон није мислио на снабдевање и када су му тенкови стали услед нестатка горива, морао је два дана да стоји у месту и сачека гориво и муницију. У међувремену Немци су направили заседу код Фламинија у коју је амерички батаљон ушао.

Када су Немци оштетили мост и поново отворили ватру на америчку пешадију, Берг више није могао да чека. Појурио је свом тенку и ставио гумене покриваче на цеви митраљеза и топа. Био је спреман. Брзо је ушао у тенк. Док је наредник ставио гумени покривач на куполу

а онда прихватио гумену цев која се полако одмотавала у његовој руци, тенк је полако нестао у мутној води реке.

Берг је унапред одредио место где треба да изађе из реке. Оно је морало бити подалје од Немаца јер они свакако у овој ситуацији не би веровали да је тенк њихов, и поред ознаке. У таквим слу-

ПОЉУБАЦ ПЕЛИКАНА

Један пеликан у зоолошком врту у Плимуту (Енглеска) необично воли 22-огодишњу службеницу Џозефину Парнел. Чим она стигне на своје радно место, пеликан се одмах ту створи, узлеће на кров кола и кроз отворен прозор увлачи свој кљуун.

УСПЕЛО ИЗЕНАЂЕЊЕ

Клуб жена у Бетингу, САД, одлучио је да јавно протестује против неких мера градске општине. „Али то мора да буде упадљива, сасвим изузетна демонстрација“ — нагласила је председница удружења. У даљој исцрпној дискусији жене су се сложили да то буде — марш ћутања.

чајенима знао је Берг обично се прво пуца па тек онда проверава. У тенку је за оријентацију постојала једна справа помоћу које се могао држати изврстан правац.

Док је тенк улазио у реку, Берг је дрхтао од страха. У ствари он сам није знао колико је тенк сигуран у води, није било искључено да вентили сигурности нису попустили и да вода неће почети да улази у тенк. Али када је упалио светлост и видео да вода нигде не продира, био је сав срећан.

Кад је тенк додирнуо тврдо тло, Берг је брзо скинуо гумене покриваче са куполе и цев а онда провирно кроз куполу да би се оријентисао. Имао је срећу, изашао је тачно тамо где је рачунао. Био је скривен од немачких погледа. Чим је добро осмотрио ситуацију и оријентисао се, што није баш лако пошто је мрак већ почео да се хвата, кренуо је напред а онда се изненада појавио испред немачких положаја. Како Немци нису очекивали своје тенкове, дочекали су Бергов тенк са сумњом и уперили топове у њега. Али видеви да немачки тенк иде право к њима, они су се охрабрили и поново окренули топове ка америчким војницима.

То је био тренутак за Берга. Брзо је испалио неколико хитаца из топа и ликвидирао немачку посаду око топова а онда је почео да туче из митраљеза немачке војнике који су почели да беже тражећи заклон. Ту забуну су искористили Американци, да се повуку у гуменим чамцима. Захваљујући добро циљаној паљби из непосредне близине, код Немаца је настао прави хаос. Када је остао без муниције Берг је искочио из тенка и једва успео да се убаци у један од последњих чамца и тако пребаци на другу обалу. Збуњени Немци кад су дошли к себи, могли су само да констатују да им је плен умакао захваљујући неустрашивости каплара Берга. Ипак су Американци имали велике губитке. Од 600 војника и официра само 295 успело је да се спасе.

Али ни Берг није дуго живео нити је дочекао заслужено одликовање за свој изванредан подухват. Погинуо је три месеца касније за време немачке децембарске офанзиве у Арденима. У знак захвалности што је спасао батаљон, а на предлог наредника, батаљон је добио име каплара Берга.

НОВАЦ САМО ЗА ЦВЕЋЕ

Мало је коме познато да постоји новац фламин. Овај новац не припада ниједној земљи, већ је међународна монета. Међународна компанија која се бави купопродајом цвећа врши наплаћивање овим новцем.

КО ЋЕ БРЖЕ?

Сматра се да су вешти морепловци викинзи били први Европљани који су дошли до Америке. Године 1893. историчари су одлучили да изведу један врло интересантан експеримент. По викиншким цртежима са највећом могућом тачношћу био је реконструисан брод чија је дужина износила 23,5 метра, а ширина 5,5 метара. Саграђени брод се показао као веома стабилан и чврст и могао је да прими педесет људи за једно са неопходном опремом и резервом хране. Неколицина храбрих људи, који су ризиковали да запове на овом броду, доспела је до Америке за 27 дана. Интересантно је да је Колумбу својевремено за тај пут требало 70 дана, док је први пароброд превалио исти пут за 25 дана.

НАЈВЕЋА ПЕРИКА НА СВЕТУ

Фризер Норман Антонопулас из Сен Луиса, у САД, израдио је највећу перику свих времена. Перика је висока 1,8 метара, а тешка 10 килограма. Кони Лонг, жена која има ову фризуру, мора дубоко да се сagne да би могла да прође кроз врата салона у коме ју је фризер дотерао за једну добротворну приредбу.

Десте
ли бети
гучи

га...

... потребе за нафтом и њеним дериватима повећавају се сваке године просечно за 7,5 од-

сто. Стручњаци су израчунали да ће при таквој потрошњи досад позната налазишта нафте бити исцрпена до краја на шег века.

... највећи град на јужној Земљиној полулопти је Буенос Аирес који

са предграђима има нешто мање од 5 милиона становника.

... у салону једног енглеског банкара висе у оквирена новчаница од милион фунти, највећи вредносни папир који је икад издала једна банка. Била су штампана само четири таква примерка после чега су клишеа уништена. Те новчанице су одавно повучене из оптицаја.

... на подручју Сједињених Америчких Држава живело је у време Колумбовог открића Новог света око 846 хиља-

да Индијанаца. Тај број је до 1865. године спао на 294 хиљаде, да би се до 1960. поново попео на 523,5 хиљаде.

ЏОНИ ХАЗАРД ФРЕНК РОБИН

Малог слона мамута, маскоту филмске екипе, гонио је кроз џунглу рађени тигар. Џони Хазард и слонџетов чувар клик похитали су му у помоћ. Али, запретила је нова опасност...

